MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI

Anul 172 (XVI) — Nr. 8

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 7 ianuarie 2004

SUMAR

Nr.		Pagina
	LEGI ȘI DECRETE	
592/2003.	— Lege privind modificarea și completarea Legii nr. 160/1998 pentru organizarea și exercitarea profesiunii de medic veterinar	1–6
911/2003.	— Decret pentru promulgarea Legii privind modificarea și completarea Legii nr. 160/1998 pentru organizarea și exercitarea profesiunii de medic veterinar	6
	HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
1.535/2003.	— Hotărâre privind aprobarea Strategiei de valorificare a surselor regenerabile de energie	6–45
1.559/2003.	— Hotărâre pentru completarea anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 182/2002 privind lista autorităților contractante care au obligația de a aplica prevederile Ordonanței Guvernului nr. 20/2002 privind achizițiile publice prin licitații electronice și produsele care urmează să fie achiziționate prin procedura de licitație electronică	46
	ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
702/2003.	— Ordin al ministrului muncii, solidarității sociale și familiei privind aprobarea Normelor specifice de securitate a muncii pentru prepararea minereurilor	47
1.018/2003.	— Ordin al ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului pentru aprobarea Reglementării aeronautice civile române RACR—B4 „Autorizarea laboratoarelor de testări specializate pentru aeronautica civilă“, ediția 01/2003	47

LEGI ȘI DECRETE

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR **SENATUL**

LEGE
privind modificarea și completarea Legii nr. 160/1998 pentru organizarea și exercitarea profesiunii de medic veterinar

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. I. — Legea nr. 160/1998 pentru organizarea și exercitarea profesiunii de medic veterinar, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 289 din 6 august 1998, cu completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. **Articolul 1 va avea următorul cuprins:**

„Art. 1. — (1) Profesiunea de medic veterinar este o profesie liberală și independentă, cu organizare autonomă reglementată. Este organizată și funcționează în baza principiului autonomiei, în cadrul forului profesional reprezentat de Colegiul Medicilor Veterinari.

(2) Asociația Generală a Medicilor Veterinari din România este forul științific și profesional neguvernamental al medicilor veterinari, care cuprinde și coordonează activitatea asociațiilor, societăților și ligilor de profil membre.

(3) Medicina veterinară este o știință medicală care asigură confortul și protecția animalelor și contribuie la menținerea sănătății publice și la protecția mediului.“

2. **După articolul 1 se introduce un articol nou, articolul 1[1], cu următorul cuprins:**

„Art. 1[1]. — (1) Profesiunea de medic veterinar se exercită în România de către orice persoană, cetățean român, care posedă diplomă de medic veterinar echivalată potrivit legii, precum și de cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, ale Spațiului Economic European și de cetățenii Elveției, care posedă diplome de medic veterinar, certificate sau alte documente care atestă această calificare prevăzută de lege, eliberate de o instituție de învățământ din aceste state.

(2) Pot exercita profesia de medic veterinar în România și cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, ale Spațiului Economic European și cetățenii Elveției, care posedă diplome, certificate sau alte documente ce atestă calificarea de medic veterinar, eliberate de instituții de învățământ superior veterinar din țări terțe, recunoscute într-un stat membru al Uniunii Europene.

(3) Pot exercita profesia de medic veterinar în România și cetățenii statelor terțe, cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, ale Spațiului Economic European și cetățenii Elveției, care posedă diplome certificate sau alte documente eliberate de instituții de învățământ veterinar din state terțe, care atestă această calificare, echivalate potrivit legii.

(4) Recunoașterea profesională a diplomelor, certificatelor sau a altor documente, care atestă calitatea de medic veterinar, se realizează de către Colegiul Medicilor Veterinari.

(5) Medicii veterinari, cetățeni români cu domiciliul în străinătate, precum și medicii veterinari cetățeni ai statelor membre ale Uniunii Europene, ale Spațiului Economic European și cetățenii Elveției, care exercită profesia de medic veterinar în România, au aceleași drepturi și obligații cu privire la exercitarea acesteia ca și medicii veterinari membri ai Colegiului Medicilor Veterinari."

3. **Articolul 2 va avea următorul cuprins:**

„Art. 2. — (1) Profesiunea de medic veterinar are ca obiective apărarea sănătății animalelor, sănătății publice, protecția consumatorului și a mediului înconjurător, în scopul ameliorării efectivelor de animale, al asigurării securității alimentare a populației, al facilitării relațiilor comerciale și al păstrării echilibrului ecologic.

(2) Prin natura liberală a profesiei, medicul veterinar cu drept de liberă practică, în exercitarea profesiei sale, nu este funcționar public."

4. **Articolul 3 va avea următorul cuprins:**

„Art. 3. — Profesiunea de medic veterinar are exclusivitate în următoarele domenii de competență:

a) sănătatea animalelor;

b) sănătatea publică veterinară și igiena produselor animaliere și de origine animală;

c) inspecția și controalele veterinare de frontieră;

d) supravegherea și diagnosticul de laborator veterinar;

e) controlul igienei furajelor;

f) coordonarea identificării și înregistrării animalelor;

g) instruirea și educația veterinară continuă;

h) testarea, înregistrarea și autorizarea producerii și comercializării produselor de uz veterinar și ale altor materii care pot influența starea de sănătate a animalelor;

i) comercializarea cu amănuntul și utilizarea produselor biologice, antiparazitare de uz special și medicamentelor de uz veterinar;

j) consultanță și audit veterinar."

5. **Articolul 4 va avea următorul cuprins:**

„Art. 4. — Medicul veterinar își exercită profesiunea în colaborare cu alte profesiuni, în următoarele domenii:

a) apărarea sănătății publice și protecția consumatorului;

b) creșterea și furajarea animalelor;

c) selecția, ameliorarea și reproducția animalelor;

d) realizarea produselor de uz veterinar și a altor materii care influențează starea de sănătate a animalelor;

e) cercetări de genetică animală fundamentală și aplicativă;

f) protecția animalelor domestice și a celor sălbatice;

g) industrializarea și valorificarea produselor animaliere și de origine animală;

h) protecția mediului și controlul poluării;

i) statistica medical-veterinară;

j) comercializarea produselor de uz veterinar, cu excepția celor prevăzute la art. 3 lit. i);

k) controlul mișcării animalelor, al produselor animaliere și de origine animală;

l) cercetarea medical-veterinară;

m) nutriția animalelor;

n) biotehnologii medical-veterinare;

o) învățământul medical-veterinar."

6. **Articolul 5 va avea următorul cuprins:**

„Art. 5. — În exercitarea profesiunii, medicul veterinar aplică, respectă și este protejat de legile statului, precum și de prevederile Statutului medicului veterinar și ale Codului de deontologie medical-veterinară aprobate de Congresul Național al Medicilor Veterinari, cu respectarea legii."

7. **Articolul 6 va avea următorul cuprins:**

„Art. 6. — Profesiunea de medic veterinar se exercită în cadrul următoarelor structuri profesionale:

a) rețeaua veterinară de stat;

b) serviciile medicale veterinare particulare, autorizate legal;

c) instituțiile de învățământ veterinar autorizate și acreditate sau autorizate să funcționeze provizoriu;

d) alte instituții publice și private."

8. **Articolul 8 va avea următorul cuprins:**

„Art. 8. — (1) Colegiul Medicilor Veterinari are următoarele atribuții:

a) va da avizul consultativ pentru proiectele de acte normative, reglementările și normele de exercitare a profesiunii în toate domeniile de activitate specific veterinare, conform legislației în vigoare;

b) elaborează Codul de deontologie medical-veterinară, Regulamentul de organizare și funcționare a Colegiului Medicilor Veterinari, Statutul medicului veterinar, ale căror prevederi sunt obligatorii în exercitarea profesiunii de medic veterinar;

c) acordă medicilor veterinari atestatul de liberă practică;

d) aplică sancțiunile disciplinare prevăzute de regulamentul său de organizare și funcționare, suspendă sau retrage atestatul de liberă practică;

e) reprezintă profesiunea în fața organelor guvernamentale, a altor foruri profesionale și științifice, a instituțiilor publice sau private;

f) promovează relațiile pe plan extern cu organizații și instituții profesionale similare;

g) ține evidența membrilor săi și actualizează permanent tabloul general al acestora;

h) propune anual Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului cifra de școlarizare pentru învățământul superior medical-veterinar;

i) acordă sprijin informațional, eliberează documente oficiale medicilor cetățeni români care solicită aceasta oficial, pentru a exercita profesia în Uniunea Europeană sau în alte state, precum și medicilor veterinari cetățeni străini care solicită să profeseze în România, în condițiile legii.

(2) În materia recunoașterii calificărilor profesionale obținute în statele membre ale Uniunii Europene și ale Spațiului Economic European, precum și în materia exercitării profesiei de medic veterinar de către cetățenii statelor menționate, Colegiul Medicilor Veterinari adoptă hotărâri cu efect juridic, armonizate cu reglementările comunitare."

9. **Articolul 9 va avea următorul cuprins:**

„Art. 9. — (1) Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului împreună cu Ministerul Agriculturii, Pădurilor, Apelor și Mediului, în colaborare cu instituțiile de învățământ superior din domeniu, la propunerea Colegiului Medicilor Veterinari și a Asociației Generale a Medicilor Veterinari din România, stabilesc profilurile profesionale de bază și specializările medicilor veterinari.

(2) Ministerul Agriculturii, Pădurilor, Apelor și Mediului împreună cu Colegiul Medicilor Veterinari și instituțiile de învățământ superior organizează concursul și eliberează certificate care atestă gradul profesional de medic primar veterinar.

(3) Colegiul Medicilor Veterinari colaborează cu instituțiile publice în stabilirea direcțiilor de dezvoltare și de perfecționare a învățământului medical-veterinar universitar și postuniversitar, în concordanță cu cerințele și standardele internaționale și cu legislația României."

10. **Articolul 13 va avea următorul cuprins:**

„Art. 13. — Congresul Național al Medicilor Veterinari are următoarele atribuții:

a) adoptă Regulamentul de organizare și funcționare a Colegiului Medicilor Veterinari;

b) adoptă Statutul medicului veterinar;

c) adoptă propuneri de acte normative privind profesiunea de medic veterinar și aprobă Codul de deontologie medical-veterinară;

d) adoptă hotărâri privind formarea, calificarea, specializarea și perfecționarea medicilor veterinari, precum și criteriile pentru promovarea profesională;

e) adoptă rezoluții și recomandări privind programul său științific;

f) adoptă hotărâri privitoare la relațiile de colaborare dintre Colegiul Medicilor Veterinari și Asociația Generală a Medicilor Veterinari din România sau alte foruri profesionale și științifice din țară și din străinătate."

11. **Alineatul (1) al articolului 15 va avea următorul cuprins:**

„Art. 15. — (1) Calitatea de membru al Colegiului Medicilor Veterinari se dobândește de orice medic veterinar, cetățean român sau al statelor membre ale Uniunii Europene, ale Spațiului Economic European ori cetățean elvețian, indiferent de convingerile politice, religioase, culturale, de origine etnică, care îndeplinește următoarele condiții:

a) exercită în mod legal profesiunea de medic veterinar în România, în conformitate cu dispozițiile art. 1^1;

b) nu se află în cazurile de nedemnitate prevăzute de legislația în vigoare;

c) este apt din punct de vedere medical pentru exercitarea profesiunii de medic veterinar."

12. **După articolul 15 se introduce un articol nou, articolul 15^1, cu următorul cuprins:**

„Art. 15^1. — (1) Prevederile art. 15 nu se aplică în cazul exercitării profesiei de către cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, ale Spațiului Economic European și de către cetățenii elvețieni sub formă de prestări de servicii.

(2) În situația prevăzută la alin. (1), cetățenii statelor menționate se înregistrează în registrul ținut de Colegiul Medicilor Veterinari în acest scop, fără a dobândi calitatea de membri.

(3) Pentru prestarea de servicii persoanele prevăzute la alin. (1) au obligația de a face o declarație referitoare la serviciile prestate, care se depune la Colegiul Medicilor Veterinari, în condițiile legii.

(4) În exercitarea profesiei în forma prestării de servicii, aceste persoane se supun normelor de deontologie profesională."

13. **Articolul 16 va avea următorul cuprins:**

„Art. 16. — Membrii Colegiului Medicilor Veterinari pot fi membri activi și membri de onoare. Criteriile de includere a membrilor în una dintre aceste categorii sunt prevăzute în Statutul medicului veterinar."

14. **Articolul 17 va avea următorul cuprins:**

„Art. 17. — La înscrierea în Colegiul Medicilor Veterinari, medicul veterinar depune în fața consiliului județean sau al municipiului București al Colegiului Medicilor Veterinari, într-un cadru solemn, următorul jurământ:

«Jur să-mi exercit profesiunea cu competență și responsabilitate, în mod demn, cu probitate și devotament, acționând în toate împrejurările printr-o conduită exemplară, în spiritul normelor Codului de deontologie medical-veterinară și al respectării legilor țării.

Voi folosi toate cunoștințele mele profesionale și științifice pentru promovarea și apărarea sănătății animalelor, protecția sănătății omului și a condițiilor ecologice.

Jur să apăr, cu toate puterile mele, onoarea, prestigiul și nobilele tradiții ale profesiunii de medic veterinar!»"

15. **După articolul 17 se introduce un articol nou, articolul 17^1, cu următorul cuprins:**

„Art. 17^1. — (1) Membrii Colegiului Medicilor Veterinari au următoarele drepturi:

a) în exercitarea profesiunii sunt ocrotiți de lege;

b) să-și exercite profesiunea medical-veterinară, în condițiile legii;

c) să-și desfășoare activitatea nestingherit și fără vreo imixtiune din partea altor categorii profesionale;

d) să informeze Colegiul Medicilor Veterinari despre orice încălcare a dreptului de exercitare a profesiei;

e) să asiste la ședințele organelor de conducere a Colegiului Medicilor Veterinari;

f) să aleagă și să fie aleși;

g) să participe la formele de perfecționare profesională continuă;

h) să folosească însemnele și titlurile profesionale sau academice.

(2) Insulta, calomnia ori amenințarea, săvârșită împotriva medicului veterinar în timpul exercitării profesiei și în legătură cu aceasta, se pedepsește conform legii.

(3) Lovirea sau alte violențe săvârșite împotriva medicului veterinar, în condițiile exercitării profesiei, se pedepsesc conform legii.

(4) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a părții vătămate, iar pentru faptele prevăzute la alin. (1) lit. d), și din oficiu. Retragerea plângerii prealabile sau împăcarea părților înlătură răspunderea penală."

16. **La articolul 18, după litera e) se introduce o literă nouă, litera f), cu următorul cuprins:**

„f) medicul veterinar care desfășoară activitate medical-veterinară răspunde în mod individual, potrivit legii, pentru deciziile profesionale."

17. **Litera a) a articolului 19 va avea următorul cuprins:**

„a) desfășurarea unor activități care contravin normelor Codului de deontologie medical-veterinară, constatate, sancționate și rămase definitive;"

18. **Litera a) a articolului 20 va avea următorul cuprins:**

„a) dacă împotriva medicului veterinar s-au luat măsuri de ridicare a dreptului de a profesa, ca sancțiune disciplinară sau ca urmare a hotărârii Colegiului Medicilor Veterinari, pentru evidentă incapacitate profesională ori boală psihică, atestată de comisia medicală de expertiză;"

19. **Articolul 21 se abrogă.**

20. **Articolul 22 va avea următorul cuprins:**

„Art. 22. — Consiliul Național al Colegiului Medicilor Veterinari poate atesta, în condițiile prezentei legi, medici veterinari în diferite profiluri profesionale."

21. **Articolul 23 va avea următorul cuprins:**

„Art. 23. — Consiliul Național al Colegiului Medicilor Veterinari face propuneri privind criteriile de obținere a gradelor profesionale, conform normelor legale în vigoare, în:

a) asistență medical-veterinară;

b) epidemiologie veterinară;

c) supraveghere și diagnostic de laborator;

d) sănătate publică veterinară și igiena produselor animaliere și de origine animală;

e) patologia reproducției."

22. **Articolul 24 va avea următorul cuprins:**

„Art. 24. — (1) Activitățile efectuate prin liberă practică medical-veterinară sunt: asistența medical-veterinară, însămânțările artificiale, diferitele servicii de specialitate și consultanță tehnică și legislativă sanitar-veterinară, producerea și comercializarea medicamentelor antiparazitare și de uz veterinar și a aparaturii și instrumentarului de uz veterinar.

(2) Serviciile medical-veterinare particulare fac parte din sistemul unic sanitar-veterinar național."

23. **Alineatul (1) al articolului 25 va avea următorul cuprins:**

„Art. 25. — (1) Medicii veterinari cu drept de liberă practică își pot desfășura activitatea independent, atât ca persoane fizice autorizate, cât și ca persoane juridice."

24. **După articolul 25 se introduc opt articole noi, articolele 25^1—25^8, cu următorul cuprins:**

„Art. 25^1. — (1) În exercitarea profesiei sale, medicul veterinar cu drept de liberă practică se organizează și funcționează în cadrul:

a) cabinetului medical-veterinar, în una dintre următoarele forme:

1. cabinet medical-veterinar;

2. cabinete medical-veterinare asociate;

b) societăților comerciale cu obiect principal de activitate activitățile veterinare.

(2) În formele de organizare a profesiei prevăzute la alin. (1) își exercită profesia medicii veterinari titulari sau asociați, care pot avea ca salariați ori colaboratori medici veterinari sau orice altă categorie de personal.

Art. 25^2. — (1) Cabinetul medical-veterinar este unitatea fără personalitate juridică, furnizoare de servicii medical-veterinare.

(2) În cabinetul medical-veterinar își exercită profesia medicul veterinar titular, care poate avea ca salariați ori colaboratori medici veterinari sau orice altă categorie de personal.

(3) Cabinetele individuale se pot asocia formând cabinete medicale veterinare asociate, în scopul exercitării în comun a activității. Medicii veterinari titulari ai unor cabinete asociate își păstrează drepturile și responsabilitățile individuale prevăzute de lege.

Art. 25^3. — (1) Cabinetele medical-veterinare asociate pot avea patrimoniu comun.

(2) Medicul veterinar poate schimba oricând forma de organizare a profesiei, cu înștiințarea autorității care a aprobat înființarea și înregistrarea cabinetului medical-veterinar.

Art. 25^4. — Unitățile medical-veterinare cu personalitate juridică, ce se înființează potrivit Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, vor funcționa cu îndeplinirea următoarelor condiții:

a) au ca obiect de activitate principal activitățile veterinare;

b) sunt înregistrate în Registrul unic al cabinetelor medical-veterinare.

Art. 25^5. — (1) Actul de înființare a cabinetelor medical-veterinare este certificatul de înregistrare în Registrul unic al cabinetelor medical-veterinare, cu sau fără personalitate juridică, ce se întocmește la consiliile județene, respectiv al municipiului București, după aprobarea sa de către Biroul executiv al Consiliului Național al Colegiului Medicilor Veterinari. Certificatul de înregistrare este necesar pentru obținerea autorizației de funcționare a cabinetului, o copie a acestuia fiind înmânată titularului.

(2) Registrul unic al cabinetelor medical-veterinare se ține de către Colegiul Medicilor Veterinari.

Art. 25^6. — (1) Clădirilor, spațiilor, precum și dotărilor aferente nu li se va schimba destinația, fiind obligatorie folosirea numai în scopul practicării medicinii veterinare.

(2) Schimbarea destinației se poate realiza numai cu acordul proprietarului.

Art. 25^7. — (1) Bunurile imobile aflate în proprietatea publică a statului, utilizate în prezent pentru activități medical-veterinare, vor fi trecute în domeniul privat al statului, potrivit prevederilor art. 10 din Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, cu modificările ulterioare.

(2) Bunurile prevăzute la alin. (1) vor fi vândute, închiriate sau concesionate cabinetelor medical-veterinare ori, după caz, unităților medical-veterinare cu personalitate juridică.

(3) Normele metodologice privind vânzarea bunurilor prevăzute la alin. (1) se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

Art. 25^8. — Limitele dotării cabinetelor medical-veterinare se stabilesc de către Biroul executiv al Consiliului Național al Colegiului Medicilor Veterinari."

25. **Articolul 26 va avea următorul cuprins:**

„Art. 26. — Tarifele și onorariile pentru libera practică medical-veterinară se stabilesc de către fiecare medic veterinar, pe criterii de competență, Colegiul Medicilor Veterinari stabilind tarifele minime unice și obligatorii."

26. **Articolul 27 va avea următorul cuprins:**

„Art. 27. — (1) Medicamentele și produsele antiparazitare de uz veterinar se comercializează numai din depozite, puncte farmaceutice și farmacii veterinare autorizate legal.

(2) Produsele biologice de uz veterinar se comercializează numai din depozite veterinare autorizate și se folosesc numai de către medicii veterinari, persoane fizice sau juridice autorizate, în cadrul actului medical-veterinar."

27. **Articolul 28 va avea următorul cuprins:**

„Art. 28. — (1) Medicii veterinari cu drept de liberă practică, pe bază de contract încheiat cu direcțiile sanitar-veterinare, efectuează acțiunile prevăzute în programul de supraveghere, profilaxie și combatere a bolilor la animale care sunt transmisibile la om, precum și alte activități care concură la supravegherea sanitar-veterinară a teritoriului.

(2) Tarifele de plată pentru acțiunile prevăzute la alin. (1) se stabilesc de către Colegiul Medicilor Veterinari și se negociază pentru noul an bugetar cu Ministerul Agriculturii, Pădurilor, Apelor și Mediului, prin Agenția Națională Sanitară Veterinară."

28. **După articolul 29 se introduce un capitol nou, capitolul V^1, cu următorul cuprins:**

„CAPITOLUL V^1

Proceduri și sancțiuni

Art. 29^1. — Comisia Superioară de Deontologie și Litigii, comisiile județene de deontologie și litigii, respectiv a municipiului București, judecă încălcarea și nerespectarea legislației și a reglementărilor specifice privind exercitarea profesiunii de medic veterinar, precum și abaterile deontologice și disciplinare ale medicilor veterinari.

Art. 29^2. — Membrii Colegiului Medicilor Veterinari care încalcă legile și regulamentele specifice privind exercitarea profesiunii de medic veterinar și nu respectă Codul de deontologie medical-veterinară răspund disciplinar, în funcție de gravitatea abaterii, și li se va aplica una dintre următoarele sancțiuni:

a) avertisment;

b) mustrare;

c) mustrare severă;

d) suspendarea dreptului de a exercita medicina veterinară pe o perioadă care nu poate depăși un an de la data emiterii hotărârii comisiei;

e) radierea din evidența Colegiului Medicilor Veterinari, ceea ce determină interzicerea definitivă de a exercita medicina veterinară pe teritoriul României, care se poate lua numai de către Comisia Superioară de Deontologie și Litigii la propunerea comisiei județene, respectiv a municipiului București.

Art. 29^3.— Comisia județeană de deontologie și litigii, respectiv a municipiului București, reprezintă prima structură ce soluționează aspectele menționate la art. 29^1, iar Comisia Superioară de Deontologie și Litigii reprezintă forumul național și structura de apel pentru orice încălcare, nerespectare sau abatere săvârșită de un medic veterinar și nesoluționată la nivel județean.

Art. 29^4. — Procedura privind soluționarea litigiilor și abaterilor săvârșite de către medicii veterinari este stabilită în regulamentul de ordine interioară pentru Comisia Superioară de Deontologie și Litigii, comisiile județene de deontologie și litigii și, respectiv, a municipiului București.

Art. 29^5. — Răspunderea disciplinară a membrilor Colegiului Medicilor Veterinari nu exclude răspunderea penală, contravențională, civilă sau materială, potrivit prezentei legi, conform prevederilor legale.

Art. 29^6. — Exercitarea fără drept a oricărei activități specifice profesiei de medic veterinar constituie infracțiune și se sancționează potrivit legii."

29. **Articolul 30 se abrogă.**

30. **După articolul 30 se introduc două articole noi, articolele 30^1 și 30^2, cu următorul cuprins:**

„Art. 30^1. — (1) Controlul privind înființarea, organizarea și funcționarea cabinetelor medical-veterinare, indiferent de forma de organizare, se exercită de către Ministerul Agriculturii, Pădurilor, Apelor și Mediului prin Agenția Națională Sanitară Veterinară și de către Colegiul Medicilor Veterinari.

(2) Controlul privind respectarea normelor legale în furnizarea serviciilor medical-veterinare se exercită de către autoritatea sanitar-veterinară centrală și teritorială, Colegiul Medicilor Veterinari sau de alte organe abilitate, în condițiile legii.

Art. 30^2. — Următoarele acte vor fi publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, și constituie reglementări specifice pentru punerea în aplicare a dispozițiilor prezentei legi:

a) Statutul medicului veterinar;

b) Regulamentul de organizare și funcționare a Colegiului Medicilor Veterinari;

c) Codul de deontologie medical-veterinară;

d) Regulamentul privind atribuțiile și competențele medicilor veterinari cu drept de liberă practică în îndeplinirea unor îndatoriri publice."

Art. II. — În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Agriculturii, Pădurilor, Apelor și Mediului, se va realiza transpunerea reglementărilor comunitare în materia recunoașterii calificărilor profesionale obținute în statele membre ale Uniunii Europene, ale Spațiului Economic European și Elveția, precum și în exercitarea profesiei de medic veterinar de către cetățenii statelor menționate.

Art. III. — Prezenta lege intră în vigoare la 30 de zile de la data publicării ei în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. IV. — La data intrării în vigoare a prezentei legi orice alte dispoziții contrare se abrogă.

Art. V. — Legea nr. 160/1998 pentru organizarea și exercitarea profesiunii de medic veterinar, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 289 din

6 august 1998, cu completările ulterioare, inclusiv cu modificările și completările aduse prin prezenta lege, va fi republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 11 decembrie 2003, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
DAN MIRCEA POPESCU

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 16 decembrie 2003, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
VALER DORNEANU

București, 22 decembrie 2003.
Nr. 592.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T
pentru promulgarea Legii privind modificarea și completarea Legii nr. 160/1998 pentru organizarea și exercitarea profesiunii de medic veterinar

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea privind modificarea și completarea Legii nr. 160/1998 pentru organizarea și exercitarea profesiunii de medic veterinar și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

București, 22 decembrie 2003.
Nr. 911.

HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

H O T Ă R Â R E
privind aprobarea Strategiei de valorificare a surselor regenerabile de energie

În temeiul art. 108 din Constituție, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Se aprobă Strategia de valorificare a surselor regenerabile de energie, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU
ADRIAN NĂSTASE

Contrasemnează:
Ministrul economiei și comerțului,
Dan Ioan Popescu
Ministrul agriculturii, pădurilor, apelor și mediului,
Ilie Sârbu
Ministrul finanțelor publice,
Mihai Nicolae Tănăsescu
Ministrul integrării europene,
Alexandru Fărcaș

București, 18 decembrie 2003.
Nr. 1.535.

ANEXĂ)*

STRATEGIA DE VALORIFICARE A SURSELOR REGENERABILE DE ENERGIE

Introducere

Sursele regenerabile deţin un potenţial energetic important şi oferă disponibilităţi nelimitate de utilizare pe plan local şi naţional. Valorificarea surselor regenerabile de energie se realizează pe baza a trei premise importante conferite de acestea, şi anume, accesibilitate, disponibilitate şi acceptabilitate.

Sursele regenerabile de energie asigură creşterea siguranţei în alimentarea cu energie şi limitarea importului de resurse energetice, în condiţiile unei dezvoltări economice durabile. Aceste cerinţe se realizează în context naţional, prin implementarea unor politici de conservarea energiei, creşterea eficienţei energetice şi valorificarea superioară a surselor regenerabile.

Comisia Europeană a iniţiat, în iulie 2002, propunerea de promovare a producţiei combinate de energie electrică şi termică pe bază de combustibili fosili şi de valorificare a surselor regenerabile de energie şi a deşeurilor.

Exploatarea surselor regenerabile de energie conferă garanţia unor premise reale de realizare a obiectivelor strategice privind creşterea siguranţei în alimentarea cu energie pe baza diversificării surselor şi diminuării ponderii importului de resurse energetice, respectiv de dezvoltare durabilă a sectorului energetic şi de protejare a mediului înconjurător.

Sursele regenerabile de energie pot să contribuie prioritar la satisfacerea nevoilor curente de energie electrică şi de încălzire în zonele rurale defavorizate. Valorificarea surselor regenerabile de energie, în condiţii concurenţiale pe piaţa de energie, devine oportună prin adoptarea şi punerea în practică a unor politici şi instrumente specifice sau emiterea de ‚certificate verzi' (‚certificate ecologice').

---

*) Anexa este reprodusă în facsimil.

Oportunitatea implementării strategiei de valorificare a surselor regenerabile de energie pe termen mediu şi lung în România oferă cadrul corespunzător pentru adoptarea unor decizii privind alternativele energetice şi conformarea cu acquis-ul comunitar în domeniu. În condiţiile meteogeografice din România, în balanţa energetică pe termen mediu şi lung se iau în considerare următoarele tipuri de surse regenerabile de energie: energia solară, energia eoliană, hidroenergia, biomasa şi energia geotermală. Programul de utilizare a surselor regenerabile de energie se înscrie în cerinţele de mediu asumate prin Protocolul de la Kyoto la Convenţia - Cadru a Naţiunilor Unite asupra schimbărilor climatice, adoptat la 11 decembrie 1997, ratificat de România prin Legea nr. 3/2001, respectiv de Uniunea Europeană în baza Documentului 2002/358/CE.

Definiţii, concepte şi noţiuni de specialitate

- *surse regenerabile de energie* - surse de energie din categoria nefosile, cum sunt sursele solare, sursele eoliene, hidroenergia, biomasa, sursele geotermale, energia valurilor, biogazul, gazele rezultate din fermentarea deşeurilor (gazul de depozit), gazul de fermentare a nămolurilor în instalaţii de epurare a apelor uzate;
- *energia solară* provine din radiaţia solară, din care se obţine energie electrică pe baza tehnologiei fotovoltaice sau energie termică prin metode de conversie termo-solară;
- *energia eoliană* provine din transformarea şi livrarea în sistemul energetic sau direct către consumatorii locali a energiei electrice provenite din potenţialul energetic al vântului;
- *energie hidro* este energia furnizată de unităţi hidroenergetice cu puterea instalată mai mică sau egală cu 10 MW (categoria 'hidroenergie mică'), respectiv unităţi hidroenergetice cu puterea instalată mai mare de 10 MW (categoria 'hidroenergie mare');
- *biomasa* reprezintă fracţiunea biodegradabilă a produselor, deşeurilor şi reziduurilor din agricultură, silvicultură sau sectoare industriale conexe, inclusiv a materiilor vegetale şi animale, precum şi a deşeurilor industriale şi urbane;

- *energia geotermală* rezultă din energia înmagazinată în depozite şi zăcăminte hidrogeotermale subterane, exploatabile în condiţii de eficienţă economică;
- *energia electrică produsă din surse regenerabile de energie* - energia electrică furnizată exclusiv din surse regenerabile de energie, precum şi cota de energie electrică produsă din surse regenerabile în centrale hibride, care utilizează şi surse convenţionale de energie, incluzând energia electrică consumată de sistemele de stocare a purtătorilor de energie convenţională şi excluzând energia electrică obţinută din aceste sisteme;
- *consumul de energie electrică* - cantitatea de energie utilizată, rezultată din producţia de energie electrică, inclusiv energia electrică furnizată de autoproducători, la care se adaugă importurile din care se scad exporturile.

Cap.1. **Potenţialul surselor regenerabile de energie în Uniunea Europeană şi în România**

1.1. ***Premise de valorificare a surselor regenerabile de energie în Uniunea Europeană***

În sectorul energetic din majoritatea statelor europene are loc o reconsiderare a priorităţilor privind creşterea siguranţei în alimentarea consumatorilor şi protecţia mediului înconjurător, iar în cadrul acestui proces, sursele regenerabile de energie oferă o soluţie accesibilă şi garantată pe termen mediu şi lung.

Siguranţa alimentării cu energie a consumatorilor din statele membre ale Uniunii Europene este susţinută, inclusiv, pe baza importurilor de resurse energetice, în condiţiile liberalizării pieţei de energie şi în conformitate cu cerinţa imperativă de atenuare a impactului asupra mediului înconjurător al planetei.

Obiectivul strategic propus în Cartea Albă pentru o Strategie Comunitară constă în dublarea, până în anul 2010, a aportului surselor regenerabile de energie al ţărilor membre ale Uniunii Europene, care trebuie să ajungă treptat, de la 6% în anul 1995, la 12% în consumul total de resurse primare.

În România, ponderea surselor regenerabile de energie în consumul total de resurse primare, în anul 2010, urmează să ajungă la circa 11%, iar în anul 2015 la 11,2% *(Tabelul 8)*.

Uniunea Europeană, în Cartea Albă pentru o Strategie Comunitară şi Planul de acţiune "Energie pentru viitor - sursele regenerabile" promovează o strategie denumită "Campania de demarare a investiţiilor", în care se stabileşte realizarea, până la sfârşitul anului 2003, a următoarelor capacităţi energetice:

- 1 milion sisteme energetice de tip solar - fotovoltaic;
- 15 milioane m^2 colectoare solare pentru apă caldă;
- 10.000 MW (*putere instalată*) în aerogeneratoare cu turbine eoliene;
- 10.000 MW_t în instalaţii energetice de cogenerare cu combustibil pe bază de biomasă;
- 1 milion gospodării individuale cu încălzire pe bază de biomasă;
- 1.000 MW (*putere instalată*) în instalaţii energetice pentru producere de biogaz;
- 5 milioane tone biocombustibil lichid;
- 100 comunităţi umane izolate (aşezări locale), cu consum energetic din surse regenerabile.

În Cartea Verde "Spre o strategie europeană pentru siguranţa în alimentarea cu energie" se precizează că sursele regenerabile de energie pot să contribuie efectiv la creşterea resurselor energetice interne, ceea ce conferă acestora o anumită prioritate în adoptarea politicii energetice comunitare.

În Programul de acţiune „Energie inteligentă pentru Europa" obiectivul fundamental constă în creşterea ponderii surselor regenerabile în producţia totală de energie electrică. Implementarea măsurilor înscrise în Cartea Verde prin Programul 'ALTENER' (*cu un buget estimat la circa 86 milioane euro)* urmăreşte accelerarea procesului de valorificare a potenţialului energetic al surselor regenerabile.

Prioritatea programelor de utilizare a surselor regenerabile se concentrează pe creşterea eficienţei energetice în baza unui management adecvat al cererii de energie (*,demand side management'*). În ţările cu economie în curs de dezvoltare, la propunerea Comisiei Europene, se urmăreşte promovarea permanentă a surselor regenerabile şi conştientizarea rolului eficienţei energetice prin derularea unor programe specifice.

*"**Directiva 2001/77/EC**"*, din 27 septembrie 2001, privind "Promovarea energiei electrice produsă din surse regenerabile pe piaţa unică de energie" fixează ţintele indicative care, dacă sunt atinse, ponderea energiei electrice din surse regenerabile va fi de 22% în anul 2010.

Principalele direcţii de acţiune înscrise în *"**Directiva 2001/77/EC**"* constau în:

- creşterea gradului de valorificare a surselor regenerabile de energie în producţia de energie electrică şi termică;
- stabilirea unei cote-ţintă privind consumul de energie electrică produsă din surse regenerabile de energie, în mod diferenţiat de la o ţară la alta;
- adoptarea de proceduri adecvate pentru finanţarea investiţiilor în sectorul surselor regenerabile de energie;
- simplificarea şi adecvarea procedurilor administrative de implementare a proiectelor de valorificare a surselor regenerabile de energie;
- accesul garantat şi prioritar la reţelele de transport şi distribuţie de energie;
- garantarea originii energiei produse pe bază de surse regenerabile de energie.

Tabelul 1

Valori de referință pentru energia electrică produsă din surse regenerabile

Țara/Anul	*Anul 1997* ***SRE***[1] *(TWh)*	*Anul 1997* ***SRE***[1] *(%)*	*Anul 2010* ***SRE***[1] *(%)*
Belgia	**0,86**	**1,1**	**6,0**
Danemarca	**3,21**	**8,7**	**29,0**
Germania	**24,91**	**4,5**	**12,5**
Grecia	**3,94**	**8,6**	**20,1**
Spania	**37,15**	**19,9**	**29,4**
Franta	**66,00**	**15,0**	**21,0**
Irlanda	**0,84**	**3,6**	**13,2**
Italia	**46,46**	**16,0**	**25,0**
Luxemburg	**0,14**	**2,1**	**5,7**
Olanda	**3,45**	**3,5**	**9,0**
Austria	**39,05**	**70,0**	**78,1**
Portugalia	**14,30**	**38,5**	**39,0**
Finlanda	**19,03**	**24,7**	**31,5**
Suedia	**72,03**	**49,1**	**60,0**
Regatul Unit	**7,04**	**1,7**	**10,0**
Uniunea Europeană	**338,41**	**13,9**	**22,0**
Pentru comparație se prezintă date privind România			
România[2]	***17,51***	***29,0***	***30,0***

Notă: [1] *– SRE: Surse Regenerabile de Energie*

[2] *– Referința de 30% pentru România este în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 443/2003 privind promovarea producției de energie electrică din surse regenerabile de energie (inclusiv energia electrică produsă în centrale hidroelectrice) [datele conțin inclusiv energia electrică produsă în centrale hidroelectrice de mare putere]*

*Sursa: Anexa la "**Directiva 2001/77/EC**" (exclusiv poz. **România**)*

În statele Uniunii Europene, promovarea energiei electrice din surse regenerabile se asigură pe baza a două scheme-suport distincte, şi anume:

- preţul energiei produse din surse regenerabile se determină pe cale administrativă, iar cantitatea produsă se stabileşte pe piaţa energiei;
- cantitatea de energie produsă sau consumată din surse regenerabile ('energie verde') se determină pe cale administrativă, iar nivelul preţului certificatelor de 'energie verde' se stabileşte pe piaţa energiei.

1.2. Potențialul surselor regenerabile de energie din România

a) Energia solară

Potențialul energetic solar este dat de cantitatea medie de energie provenită din radiația solară incidentă în plan orizontal care, în Romania, este de circa 1.100 kWh/m^2-an.

Harta radiației solare din România s-a elaborat pe baza datelor medii multianuale înregistrate de Institutul Național de Meteorologie şi Hidrologie (INMH), procesate şi corelate cu observații şi măsurători fizice efectuate pe teren de instituții specializate.

În România s-au identificat cinci zone geografice (*0 - IV*), diferențiate in funcție de nivelul fluxului energetic măsurat. Distribuția geografică a potențialului energetic solar relevă că mai mult de jumătate din suprafața României beneficiază de un flux anual de energie cuprins între 1000kWh/m^2-an şi 1300kWh/m^2-an.

Tabelul 2

Distributia potențialului energetic solar din România

Zona	*Potențial energetic solar înregistrat*
0	peste **1.250** kWh/m^2-an
I	**1.250** kWh/m^2-an – **1.150** kWh/m^2-an
II	**1.150** kWh/m^2-an – **1.050** kWh/m^2-an
III	**1.050** kWh/m^2-an - **950** kWh/m^2-an
IV	sub **950** kWh/m^2-an

Sursa: Studii de cercetare-dezvoltare ICEMENERG

Aportul energetic al sistemelor solare-termale la necesarul de căldură şi apă caldă menajeră din România este evaluat la circa 1.434 mii tep (*60 PJ/an*), ceea ce ar putea substitui aproximativ 50% din volumul de apă caldă menajeră sau 15% din cota de energie termică pentru încălzirea curentă.

În condițiile meteo-solare din România, un captator solar-termic funcționează, în condiții normale de siguranță, pe perioada martie - octombrie, cu un randament care variază între 40% şi 90%. Utilitatea sistemelor solar-termale se regăseşte, în mod curent, la prepararea apei calde menajere din locuințele individuale.

Captatoarele solare pot să funcționeze cu eficiență ridicată în regim hibrid cu alte sisteme termice convenționale sau neconvenționale. În exploatare, radiația solară nu trebuie să aibă obligatoriu un nivel foarte ridicat, întrucât sistemele solare pasive pot funcționa eficient şi în zone mai puțin atractive din punct de vedere al nivelului de intensitate solară (ex.: zone de nord din Transilvania sau din Moldova).

Sistemele solare pasive sunt încorporate, de regulă, în 'anvelopa' clădirii (partea exterioară a imobilului), iar cea mai mare parte a materialelor de construcție sunt de tip convențional.

În condiții normale, costul mediu suplimentar (pentru materiale încorporate în construcția nouă) la reabilitarea termică a unei clădiri se majorează până la 20% (la clădiri renovate).

Conversia radiației solare în energie electrică se realizează cu instalații fotovoltaice alcătuite din module solare cu configurații şi dimensiuni diferite. Potențialul exploatabil al producerii de energie electrică prin sisteme fotovoltaice este de aproximativ 1.200 GWh/an.

Costul investiției pentru realizarea de sisteme fotovoltaice în rețea de module solare a înregistrat o evoluție favorabilă în ultimele decenii, prețul unui modul solar s-a diminuat sistematic ajungând, în prezent, la circa 6$/1$W_{instalat}$.

Prețul energiei electrice produsă din surse solare fotovoltaice variază între 25 cenți/kWh şi 50 cenți/kWh. Pentru alimentarea unor consumatori izolați şi consumuri mici de energie, sistemele fotovoltaice oferă o alternativă economică atractivă, dacă se ține seama de costul ridicat pentru racordarea consumatorilor la rețeaua electrică aferentă sistemului energetic național. De exemplu, pentru un sistem solar cu puterea instalată de 1MW este necesar un modul fotovoltaic cu suprafața de circa 30.000 m^2.

În România s-au realizat sisteme fotovoltaice cu puteri variate şi în regim de funcţionare diferenţiat în cadrul unor programe de cercetare-dezvoltare-demonstrare, astfel:

- sisteme autonome – pentru alimentarea unor consumatori izolaţi (gospodării individuale, centre socio-culturale în Munţii Apuseni, litoralul Mării Negre, Delta Dunării ş.a.), staţii de radio-telecomunicaţii, instalaţii de pompare a apei, iluminat public sau semnalizare trafic, înscrise ca obiective în programul de electrificare rurală;

- sisteme conectate la reţeaua electrică (staţii-pilot fotovoltaice cu panouri mobile, sisteme integrate în imobile ş.a.).

b) ***Energia eoliană***

În România s-au identificat cinci zone eoliene distincte (*I* - *V*) în funcţie de potenţialul energetic existent, de condiţiile de mediu şi topogeografice. Harta eoliană a României s-a elaborat luând în considerare potenţialul energetic al surselor eoliene la înălţimea medie de 50 metri, pe baza datelor şi informaţiilor meteogeografice colectate începând din anul 1990, până în prezent.

Din rezultatele înregistrate a rezultat că Romania se află într-un climat temperat continental, cu un potenţial energetic eolian ridicat în zona litoralului Mării Negre, podişurile din Moldova şi Dobrogea (*,climat blând'*) sau în zonele montane (*,climat sever'*).
În regiuni cu potenţial eolian relativ bun s-au localizat amplasamente favorabile, dacă se urmăreşte ,exploatarea energetică a efectului de curgere peste vârf de deal' sau ,a efectului de canalizare al curenţilor de aer'.

Pe baza evaluării şi interpretării datelor înregistrate rezultă că în România se pot amplasa instalaţii eoliene cu o putere totală de până la 14.000 MW, ceea ce înseamnă un aport de energie electrică de aproape 23.000 GWh/an.

Pe baza evaluărilor preliminare în zona litoralului, inclusiv mediul off-shore, pe termen scurt şi mediu, potenţialul energetic eolian amenajabil este de circa 2.000 MW, cu o cantitate medie de energie electrică de 4.500 GWh/an.

Tabelul 3

Elemente tehnico-economice de exploatare a potenţialului energetic al zonelor eoliene din România

Zona topogeo/ viteză, *energie*	Montană înaltă (m/s; *W/m²*)	Mare deschisă (m/s; *W/m²*)	Zona litorală (m/s; *W/m²*)	Terenuri plate (m/s; *W/m²*)	Dealuri şi podişuri (m/s; *W/m²*)
I	>11,0;*>1800*	>9,0; *>800*	>8,5; *>700*	>7,5; *>500*	>6,0; *>250*
II	10,0 – 11,5; *1200 – 1800*	8,0 – 9,0; *300 – 800*	7,0 – 8; *400 – 700*	6,5 – 7,5; *300 – 500*	5,0 - 6,0; *150 – 250*
III	8,5 – 10,0; *700 – 1200*	7,0 – 8,0; *400 – 600*	6,0 – 7,0; *250 – 400*	5,5 – 8,5; *200 – 300*	4,5 – 5,0; *100 – 150*
IV	7,0 – 8,5; *400 – 700*	5,5 – 7,0; *200 – 400*	5,0 – 6,0; *150 – 250*	4,5 – 5,5; *100 – 200*	3,5 – 4,5; *50 – 100*
V	<7,0; *<400*	<5,5; *<200*	<5,0; *<150*	<4,5; *<100*	<3,5; *<50*

(Sursa: ICEMENERG)

Valorificarea potenţialului energetic eolian, în condiţii de eficienţă economică, impune folosirea unor tehnologii şi echipamente adecvate (grupuri aerogeneratoare cu putere nominală de la 750 kW până la 2.000kW).

Pe plan mondial, 'energetica vântului' se găseşte într-o etapă de ,maturitate tehnologică' însă, în România, ponderea energiei electrice din surse eoliene în balanţa energetică rămâne deocamdată sub posibilităţile reale de valorificare eficientă a acestora.

c) ***Energia produsă în unităţi hidroelectrice*** *(grupuri de mică şi mare putere)*

În România, potenţialul hidroenergetic al râurilor principale este de circa 40.000 GWh/an, care se poate obţine în amenajări hidroenergetice de mare putere (*>10MW/unitate hidro)* sau de mică putere (*<10 MW/unitate hidro*), după următoarea repartizare:

- amenajări hidroenergetice de mare putere (34.000 GWh/an);
- amenajări hidroenergetice de mică putere (6.000 GWh/an).

d) ***Biomasa***

În condiţiile mediului topogeografic existent, se apreciază că România are un potenţial energetic ridicat de biomasă, evaluat la circa 7.594 mii tep*/an (*$318x10^9$ MJ/an*), ceea ce reprezintă aproape 19% din consumul total de resurse primare la nivelul anului 2000, împărţit pe următoarele categorii de combustibil:

- reziduuri din exploatări forestiere şi lemn de foc [1.175 mii tep (*$49,8x10^9$ MJ/an*)];
- deşeuri de lemn - rumeguş şi alte resturi de lemn [487 mii tep (*$20,4x10^9$ MJ/an*)];
- deşeuri agricole rezultate din cereale, tulpini de porumb, resturi vegetale de viţă de vie ş.a. [4.799 mii tep* (*$200,9x10^9$ MJ/an*)];
- biogaz [588 mii tep* (*$24,6x10^9$ MJ/an*)];
- deşeuri şi reziduuri menajere urbane [545 mii tep* (*$22,8x10^9$MJ/an*)].

[tep - tone echivalent petrol]*

Cantitatea de căldură rezultată din valorificarea energetică a biomasei deţine ponderi diferite în balanţa resurselor primare, în funcţie de tipul de deşeuri utilizat sau după destinaţia consumului final.

Astfel, 54% din căldura produsă pe bază de biomasă se obţine din arderea de reziduuri forestiere sau 89% din căldura necesară încălzirii locuinţelor şi prepararea hranei (*mediul rural*) este rezultatul consumului de reziduuri şi deşeuri vegetale.

Tabelul 4

Consumul de biomasă în balanţa resurselor energetice primare

Specificaţie	*u.m./an*	*1996*	*1997*	*1998*	*1999*	2000
Consum total resurse primare	*PJ* *(MJ)*	*2.341* *($2341x10^9$*	*2.146* *($2146x10^9$)*	*1.934* *($1934x10^9$)*	*1.666* *($1666x10^9$*	**40.390,0 mii tep** *($1689x10^9$)*
Consum de **biomasă**	*PJ* *(MJ)*	*205* *($205x10^9$)*	*141* *($141x10^9$)*	*127* *($127x10^9$)*	*118* *($118x10^9$)*	**2.772,5 mii tep** *($116x10^9$)*
Pondere biomasă	*%*	***8,76***	***6,57***	***6,56***	***7,10***	***6,87***

Sursa: Anuarul statistic al României– anul 2001; Institutul Naţional al Lemnului (INL)

În consumul curent de biomasă din România, în regim de exploatare energetică, se folosesc diferite tipuri de combustibili, cu următoarea destinație:

- circa 550 cazane industriale de abur şi apă fierbinte pentru încălzire industrială (*combustibil pe bază de lemn*);
- circa 10 cazane de apă caldă, cu puteri instalate între 0,7MW şi 7,0 MW, pentru încălzire urbană ($P_{i\ total}$=45 MW) *[combustibil pe bază de deşeuri din lemn]*;
- aproximativ 14 milioane sobe sau cuptoare de lemne şi/sau deşeuri agricole pentru încălzirea locuințelor individuale sau prepararea hranei ş.a.

Între anii 1998 – 1999 s-a implementat un proiect demonstrativ, denumit ‚Asistență pentru implementarea surselor regenerabile de energie', cu finanțare asigurată prin Programul PHARE – UE. Caracterul demonstrativ al proiectului constă în punerea în evidență a valorii de înlocuire a biomasei în raport cu combustibilii fosili la producerea de agent termic.

Proiectul realizat în localitatea Câmpeni funcționează pe bază de biomasă (deşeuri de lemn), cu furnizare de energie, în condiții de eficiență economică şi cu respectarea normelor de protecție a mediului înconjurător.

Punerea în practică a proiectului a necesitat pregătirea unor operatori la nivel local în vederea exploatării unor tehnologii specifice şi a avut un efect de sensibilizare a autorităților locale ca urmare a realizării unei eficiențe energetice superioare a instalației şi a nivelului redus de poluare a mediului.

Conform Acordului dintre Ministerul Apelor şi Protecției Mediului din România şi Ministerul Mediului din Regatul Danemarcei, în prezent se află în curs de implementare Programul „Rumeguş 2000" (*„Sawdust 2000"*), finanțat de autoritățile locale, Programul PHARE – Fondul de Coeziune Economică şi Socială al Comunității Europene, Fondul Special pentru Dezvoltare Energetică şi Guvernul Regatului Danemarcei.

Programul „Rumeguş 2000" se derulează în spiritul procedurii art. 6 din Protocolul de la Kyoto, în cinci localităţi din România şi vizează reducerea nivelului de depozitare necontrolată de rumeguş şi alte reziduuri pe bază de lemn şi conduce la diminuarea impactului asupra mediului determinat de procesarea brută a lemnului în arii geografice de mare întindere.

În general, valorificarea biomasei prin proiecte specifice de investiţii energetice conferă atractivitate întrucât energia termică obţinută are costuri mai mici în raport cu combusibilii fosili.

În România, consumul de biomasă a înregistrat o diminuare lentă în ultimul deceniu datorită, între altele, extinderii reţelei de distribuţie şi a consumului individual de gaze naturale sau GPL.

*e) **Energia geotermală***

În Romania, temperatura surselor hidrogeotermale (cu exploatare prin foraj-extracţie) în geotermie de "joasă entalpie", are temperaturi cuprinse între 25°C şi 60°C (în ape de adâncime), iar la geotermia de temperatură medie temperaturile variază de la 60°C până la 125°C ('ape mezotermale').

Resursele geotermale de „joasă entalpie" se utilizează la încălzirea şi prepararea apei calde menajere în locuinţe individuale, servicii sociale (birouri, învăţământ, spaţii comerciale şi sociale etc.), sectorul industrial sau spaţii agrozootehnice (sere, solarii, ferme pentru creşterea animalelor ş.a.).

Limita economică de foraj şi extracţie pentru ape geotermale s-a convenit pentru adâncimea de 3.300 m şi a fost atinsă în unele zone din România, precum bazinul geotermal Bucureşti Nord – Otopeni, anumite perimetre din aria localităţilor Snagov şi Baloteşti ş.a.

În anul 1990, în România, se aflau în exploatare 64 sonde cu utilizări locale pentru asigurarea nevoilor de încălzire şi apă caldă menajeră la ansambluri de locuinţe, clădiri cu destinaţie publică sau industriale, incinte agrozootehnice etc.
În prezent se află în funcţiune 70 sonde pentru apă caldă (cu temperatura peste 60°C) în diferite zone geografice.

Rezerva de energie geotermală cu posibilităţi de exploatare curentă în România este de circa 167 mii tep (7.000×10^6 GJ/an).

Cantitatea de energie echivalentă produsă şi livrată la capul de exploatare al sondei este de circa 30,171 mii tep (1.326×10^6 GJ/an), cu un grad mediu de folosire anuală de 22,3%.

În etapa actuală se află în conservare sau rezervă 45 sonde cu potenţial energetic atestat.

În România, durata de exploatare a instalaţiilor în funcţiune este, în prezent, mai mare de 20 ani, iar materialele si echipamentele utilizate "in situ" au o uzură fizică si morală avansată (ex.: schimbătoare de caldură neperformante, grad ridicat de coroziune, înfundări şi depuneri, conducte şi vane din oţel fără izolaţie termică, fiabilitate redusă etc.).

Gestiunea consumului energetic geotermal (facturarea energiei livrate/utilizate) se asigură în regim paşşal, prin citirea periodică a parametrilor la gura sondei cu aparatură de tip industrial (din lipsă de contoare sau echipamente şi aparatură de precizie scăzută).

În România, gradul de valorificare al surselor geotermale de energie este redus ca urmare a lipsei unui suport financiar corespunzător, care să favorizeze dezvoltarea acestui sector energetic cu efecte economice superioare.

Tipul de resurse şi potenţialul energetic al surselor regenerabile de energie din România este prezentat sintetic în tabelul 5.

Tabelul 5

Potențialul energetic al surselor regenerabile de energie din România

Sursa de energie regenerabilă	*Potențialul energetic anual*	*Echivalent economie energie (mii tep)*	*Aplicație*
Energie solară: **- termică** **- fotovoltaică**	**60x10^6 GJ** **1.200 GWh**	*1.433,0* *103,2*	*Energie termică* *Energie electrică*
Energie eoliană	**23.000 GWh**	*1.978,0*	*Energie electrică*
Energie hidro, din care: *sub 10MW*	**40.000 GWh** *6.000 GWh*	*516,0*	*Energie electrică*
Biomasa	**318x10^6 GJ**	*7.597,0*	*Energie termică*
Energie geotermală	**7x10^6 GJ**	*167,0*	*Energie termică*

Sursa: Studii de specialitate - ICEMENERG, ICPE, INL, ISPH, ENERO

Accelerarea ritmului de exploatare al surselor regenerabile de energie din România se justifică prin creşterea securității în alimentarea cu energie, promovarea dezvoltării regionale, asigurarea normelor de protecție a mediului şi diminuarea emisiilor de gaze cu efect de seră.

Cap. 2. **Obiectivele strategice privind valorificarea surselor regenerabile de energie, în contextul integrării României în Uniunea Europeană**

2. 1. *Obiective generale*

Obiectivele generale ale Strategiei de valorificare a surselor regenerabile de energie constau în:

- integrarea surselor regenerabile de energie în structura sistemului energetic național;
- diminuarea barierelor tehnico-funcționale şi psiho-sociale în procesul de valorificare a surselor regenerabile de energie, simultan cu identificarea elementelor de cost şi de eficiență economică;

- promovarea investiţiilor private şi crearea condiţiilor pentru facilitarea accesului capitalului străin pe piaţa surselor regenerabile de energie;

- asigurarea independenţei consumului de energie al economiei naţionale;

- asigurarea, după caz, a alimentării cu energie a comunităţilor izolate prin valorificarea potenţialului surselor regenerabile locale;

- crearea condiţiilor de participare a României la piaţa europeană de "Certificate verzi" pentru energie din surse regenerabile.

2. 2. ***Obiective specifice***

Valorificarea surselor regenerabile de energie se realizează în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 443/2003 privind promovarea producţiei de energie electrică din surse regenerabile de energie şi cu obiectivele specifice din programele ce urmează să se elaboreze pe fiecare categorie de sursă regenerabilă de energie (solară, eoliană, hidroenergia, biomasa şi geotermală).

a) ***Energia solară*** - pentru evaluarea potenţialului energetic din zone geografice izolate sau cu acces limitat la reţeaua energetică se vor implementa proiecte demonstrative de sisteme solare fotovoltaice. Creşterea gradului de atractivitate al investiţiilor pentru sisteme energetice solar-fotovoltaice sau solar-termice cu sau fără conectare la reţeaua energetică este favorizată de premisa că, pe termen mediu şi lung, costurile specifice vor cunoaşte o diminuare treptată.

Aplicaţiile solar-termale se realizează cu instalaţii de captatori solari (inclusiv componente auxiliare), ce vor însuma o suprafaţă totală de circa 150.000 m^2.

Sistemele solar-fotovoltaice îşi găsesc utilitatea în aplicaţii din zone geografice izolate sau cu posibilităţi limitate de acces la reţeaua electrică. În aplicaţiile fotovoltaice s-au identificat mai multe tipuri de proiecte, astfel:

- sisteme fotovoltaice autonome pentru electrificarea rurală, cu aplicaţii în Munţii Apuseni sau alte zone montane, în nordul Moldovei, parcuri naturale (ex.: Delta Dunării) etc.;

- sisteme fotovoltaice conectate la reţeaua de transport şi distribuţie a energiei electrice:
  - minicentrale solar-fotovoltaice (*câteva sute de kW - 1 MW*), în zona litoralului Mării Negre, cu un potenţial solar atractiv şi pe suprafeţe potenţial utilizabile (pe principiul compensării consumului suplimentar sezonier sau pentru compensarea liniilor electrice cap de reţea în zona Deltei Dunării);

  - sisteme fotovoltaice (*1 kW – 5 kW*) conectate la reţea (în oraşe mari, litoral, case de vacanţă etc.).

Realizarea de module fotovoltaice conectate la reţea poate reprezenta o soluţie viabilă în aplicaţii distincte, ca urmare a diminuării costurilor specifice (ex.: sisteme de irigaţii în agricultură).

b) ***Energia eoliană***: studii şi analize de specialitate privind sursele energetice eoliene exploatabile demonstrează că potenţialul eolian al României este de circa 14.000 MW (*putere instalată*), care poate furniza o cantitate de energie de aproximativ 23.000 GWh/an.

Analiza datelor meteoclimatice şi investigaţiile pe teren au condus la identificarea de amplasamente cu potenţial energetic eolian favorabil pentru realizarea de centrale eoliene cu performanţe tehnico-economice ridicate.

În zona platoului continental al Mării Negre ('off-shore'), studiile întreprinse evidențiază un potențial energetic eolian de circa 2.000MW.

Amplasamentele off-shore, de la 3 km până la 5 km pe platoul continental al litoralului (până la adâncimea apei de 5 m), sunt considerate eficiente pe termen lung (peste 20 ani).

Aplicații cu potențial energetic de un nivel mai redus (sub 50 kW) destinate, în principal, electrificării zonelor rurale izolate, oferă oportunități reale pentru punerea în practică a unor proiecte de valorificare a surselor eoliene.

c) ***Hidroenergie***

Studiul privind valorificarea potențialului hidroenergetic din România conferă posibilități de realizare a unui număr de 780 unități hidroenergetice (cu puterea instalată de max. 10 MW/unitate), cu o putere totală de 2.150MW, care pot furniza circa 6.000 GWh/an.

Pe termen lung, se estimează că puterea instalată totală, în unități hidroenergetice noi, va avea un nivel de circa 840 MW, din care 240 MW în centrale hidroenergetice de mică putere.

Programele de valorificare a potențialului energetic din surse hidro pentru investiții, finalizări de lucrări şi retehnologizări se vor materializa cu resurse financiare proprii şi atrase, folosind experiența profesională autohtonă şi pe baza transferului de tehnologie de la companii şi societăți comerciale cu realizări performante în domeniu.

Creşterea gradului de atractivitate pentru investitorii din sectorul public sau privat se asigură prin acordarea de facilități privind accesul în zonele geografice alocate investiției şi scutiri sau reduceri de taxe şi impozite, în condițiile finalizării lucrărilor la termenul planificat de punere în funcțiune.

d) ***Biomasa***

Valorificarea potențialului energetic al biomasei, ținând seama de ponderea acesteia în sursele regenerabile exploatabile, ar putea să acopere aproximativ 70% din angajamentele României referitoare la aportul surselor regenerabile în energia totală consumată.

Obiectivul principalul privind utilizarea biomasei constă în asumarea unui consum echivalent de circa 3.347,3 tep până în anul 2010, cu o producție medie anuală de energie de 97,5 tep *(1.134GWh)*.
Acest obiectiv se poate materializa prin realizarea de capacități noi sau unități în cogenerare pe bază de biomasă.

Pe termen mediu şi lung, creşterea cantității de biomasă se poate asigura din plantații (arbori şi arbuşti cu perioadă redusă de creştere) pe suprafețe degradate, terenuri agricole dezafectate sau scoase din circuitul agricol.

Pentru realizarea obiectivelor specifice de exploatare energetică a biomasei se va acorda prioritate următoarelor activități:

- creşterea cantității disponibile de biomasă pentru producerea de energie;

- diversificarea formelor de biomasă, cu potențial energetic atestat în unități pilot, prin ardere/gazeificare etc.;

- promovarea de soluții tehnice prin arderea combinată de cărbune/biomasă, adoptarea de soluții adecvate condițiilor locale şi de retehnologizare a capacităților existente;

- organizarea de campanii promoționale referitoare la avantajele producerii de energie din biomasă, cu consecințe directe asupra mediului inconjurător sau în restructurarea economiei rurale/locale;

e) Energia geotermală

Obiectivele programului de valorificare eficientă a potențialului hidrogeotermal din România constau în:

- elaborarea de studii de fezabilitate şi consultanță, cu soluții de implementare şi asimilarea de tehnologii şi echipamente performante;
- diseminarea şi valorificarea datelor şi informațiilor aferente programelor de tehnologizare şi implementare curentă;
- definitivarea proiectelor (aplicații) demonstrative de valorificare complexă a potențialului hidrogeotermal din România;
- elaborarea unui cadru legislativ de norme şi reglementări pentru valorificarea surselor geotermale, în condiții de eficiență economică ridicată.

Cap. 3. **Căi de valorificare a surselor regenerabile de energie din România**

Principalele opțiuni pe termen mediu şi lung trebuie orientate în următoarele direcții principale:

- transferul de tehnologii neconvenționale de la firme cu tradiție şi experiență în domeniu, cu norme de aplicare, atestare şi certificare conform standardelor internaționale în vigoare;
- elaborarea şi implementarea cadrului legislativ, instituțional şi organizatoric adecvat;
- atragerea sectorului privat şi public la finanțarea, managementul şi exploatarea în condiții de eficiență a tehnologiilor energetice moderne;
- identificarea de surse de finanțare pentru susținerea şi dezvoltarea aplicațiilor de valorificare a surselor regenerabile de energie;
- stimularea constituirii de societăți tip joint-venture, specializate în valorificarea surselor regenerabile de energie;
- elaborarea de programe de cercetare-dezvoltare orientate în direcția accelerării procesului de integrare a surselor regenerabile de energie în sistemul energetic național.

Principalele elemente componente care se iau în considerare la acordarea de asistenţă tehnică de specialitate constau în:

- implicarea beneficiarului la elaborarea documentaţiei solicitate de banca creditoare şi pentru analiza economico-financiară a investiţiei;
- pregătirea profesională a partenerilor şi specialiştilor din România pentru urmărirea şi controlul investiţiei;
- sprijinul acordat de beneficiar pe perioada finanţării externe;
- recomandări în favoarea beneficiarului la negocierile cu băncile comerciale finanţatoare din România;
- identificarea, evaluarea şi selectarea de proiecte de investiţii realizabile în condiţii de eficienţă economică superioară.

3.1. ***Măsuri instituţionale***

Crearea cadrului instituţional, legislativ, financiar şi informaţional se realizează cu luarea în considerare a următoarelor activităţi:

- asigurarea cadrului organizatoric şi funcţional adecvat pentru realizarea investiţiilor în condiţii de eficienţă economică ridicată;
- identificarea surselor de finanţare pentru implementarea proiectelor de investiţii aprobate;
- promovarea surselor regenerabile de energie cu asigurarea măsurilor de diminuare a perioadei de recuperare a investiţiei specifice;
- respectarea normelor şi standardelor tehnice de construcţii-montaj, exploatare, obţinerea atestatului de certificare şi a managementului calităţii;
- dezvoltarea de programe de cooperare internaţională, transfer de tehnologie, schimb de experienţă şi cooperare bilaterală pentru proiecte de cercetare-dezvoltare şi demonstrative;
- promovarea de acte normative pentru asigurarea protecţiei mediului (ex.: reducerea emisiilor de noxe, oxizi de carbon şi alte medii poluante) în producerea de energie din surse regenerabile.

3. 2. ***Implementarea de proiecte pilot şi demonstrative***

Programele de măsuri trebuie să promoveze proiecte investiţionale şi demonstrative în vederea asigurării condiţiilor optime pentru dezvoltarea de aplicaţii pe termen mediu şi lung.

a) ***Energia solară***

Proiectele demonstrative pentru producerea de energie termică din surse solare se realizează cu sisteme solar-termale cu performanţe superioare (ex.: producerea de agent termic şi apă caldă menajeră în gospodării individuale), cu posibilitatea funcţionării în paralel cu sistemele clasice de încălzire.

La elaborarea programului demonstrativ, pe termen mediu şi lung, se va urmări realizarea de aplicaţii solare cu puteri relativ reduse (de la 500W până la 5.000W), iar pe baza studiului de fezabilitate se vor pune în practică proiecte destinate electrificării rurale pe bază de surse regenerabile, cu prioritate, surse solare de energie.

b) ***Energia eoliană***

Pentru valorificarea potenţialului energiei eoliane se propune o serie de proiecte de investiţii, prin care să se asigure:

- valorificarea potenţialului eolian, în condiţii de eficienţă energetică ridicată;
- relevarea performanţelor tehnico-funcţionale ale turbinelor eoliene conectate la sistemul energetic naţional;
- crearea premiselor pentru transferul de tehnologii şi echipamente neconvenţionale din statele membre ale UE şi din ţări cu experienţă avansată în domeniu;
- implementarea de programe de management aplicativ şi transfer de tehnologie pentru instalaţii aerogeneratoare, cu atragerea şi implicarea economică şi financiară a sectorului privat;
- reabilitarea centralelor existente şi realizarea de unităţi eoliene noi destinate alimentării zonelor rurale neelectrificate, pe termen mediu şi lung.

c) ***Microhidroenergie***

În sectorul hidroenergetic se vor implementa programe de valorificare a potențialului energetic din sursele hidro în unități cu putere instalată mică, prin transfer de tehnologie din state avansate pentru realizarea de lucrări noi, amenajări hidroenergetice nefinalizate, reabilitări şi retehnologizări curente.

Pentru realizarea de proiecte cu investişii private se recomandă acordarea unor facilități constând în accesul în zone geografice alocate investiției, scutiri sau reduceri de taxe în condițiile respectării termenelor planificate de punere în funcțiune.

d) ***Biomasa***

Realizarea obiectivelor specifice de valorificare energetică a biomasei se materializează în:

- studii de fezabilitate privind oportunitățile de substituire a combustibilului lichid sau de gaze naturale din 110 localități din zone montane şi submontane, cu combustibil pe bază de lemn (deşeuri forestiere, lemn de foc, deşeuri urbane etc.);
- studii şi rapoarte de valorificare a resturilor vegetale din exploatații agricole în centrale termice din zone de deal sau de câmpie;
- reorientarea activității de cercetare aplicativă privind combustia cărbunelui, implementarea de tehnologii de gazeificare a biomasei, amenajarea de bazine ecologice pentru valorificarea gazului din fermentare şi producerea de energie electrică cu turbine cu gaze.

e) ***Energia geotermală***

Valorificarea potențialului de energie geotermală cu aplicații economice directe se va realiza în următoarele etape:

- efectuarea de studii de fezabilitate pentru reevaluarea economică a potențialului geotermal, identificarea şi promovarea de tehnologii performante pentru foraj şi extracții de ape geotermale şi reinjecție în strat, diminuarea procesului de coroziune etc.;

- valorificarea documentației și informațiilor obținute din exploatarea unor aplicații pilot cu privire la potențialul hidrogeotermal, în vederea asigurării necesarului de căldură la consumatorii individuali din mediul rural, sectorul agroindustrial sau servicii publice și de sănătate;

- aplicații de valorificare completă a potențialului hidrogeotermal prin integrare în sistemul termoenergetic din mediul urban, cu utilități diverse (agenți economici, servicii publice, tratamente balneo-terapeutice ș.a.);

- diseminarea și valorificarea informațiilor privind valorificarea resurselor geotermale cu avantaje directe pentru comunitatea locală, pe bază de tehnologii și echipamente performante.

Cap. 4. **Obiective și acțiuni de promovare a surselor regenerabile de energie**

4. 1. ***Structura producției de energie electrică și termică din surse regenerabile de energie pe termen mediu și termen lung***

(*Scenariu de bază*)

Pentru valorificarea potențialului energetic al surselor regenerabile se impune îndeplinirea unor obiective concrete care se desfășoară pe termen mediu și lung, în concordanță cu prevederile Legii energiei electrice nr. 318/2003.

I. Punerea în funcțiune de capacități noi de producere de energie din surse regenerabile cu o putere instalată totală de circa 441,5 MW (*energie electrică*), respectiv 3.274,64 mii tep (*energie termică*), în perioada 2003 – 2010; pentru perioada 2011 – 2015 se prevede instalarea unei puteri totale de 789,0 MW (*energie electrică*), respectiv 3.527,7 mii tep (*energie termică*).

În tabelul 6 se menționează capacitățile energetice noi, pe tipuri de resurse regenerabile și costuri de investiții:

a) perioada 2003 – 2010: costul total va fi de 887,50 milioane euro; b) perioada 2011 – 2015: costul total va fi de 1.153,00 milioane euro).

Tabelul 6

Capacități energetice noi și efortul investițional total, în perioada 2003-2010, respectiv 2011-2015

Surse regenerabile de energie	Perioada: 2003 - 2010		Perioada: 2011 – 2015	
	Capacități noi	*Efort investițional total (mil. Euro)*	Capacități noi	*Efort investițional total (mil.Euro)*
Solar - termal	**7,34** mii tep	***75,0***	**16,0** mii tep	***93,0***
Solar - electric	**1,5** MW	***7,5***	**9,5** MW	***48,0***
Eoliană	**120,0** MW	***120,0***	**280,0** MW	***280,0***
Hidro(≤10 MW)	**120,0** MW	***150,0***	**120,0** MW	***120,0***
Biomasă-termal	**3.249,8** mii tep	***240,0***	**3.487,8** mii tep	***200,0***
Biomasă-electric	**190,0** MW	***280,0***	**379,5** MW	***400,0***
Energie geotermală	**17,50** mii tep	***15,0***	**23,9** mii tep	***12,0***
Total[1)]	***431,5 MW***	***887,5***	***789,0 MW***	***1.153,0***

Total[1)] *se referă la puterea instalată, exclusiv pentru producerea de energie electrică*

II . Valorificarea surselor regenerabile va asigura, până în anul 2010, reducerea importurilor de resurse energetice primare cu un echivalent de 19,65 TWh (*energie electrică*), respectiv cu 3.274,64 mii tep (*energie termică*).

Până în anul 2015 se estimează obținerea unei cantități totale de energie de circa 23,37 TWh (*energie electrică*), respectiv 3.527,7 mii tep (*energie termică*).

Considerând ca valoare de referință consumul brut actualizat estimat pentru anul 2010, rezultă că ponderea surselor regenerabile de energie în producția de energie electrică va fi de circa 30,0 % în anul 2010, respectiv de 30,4% în anul 2015.

III . Până în anul 2010 se vor construi capacităţi noi de exploatare a surselor regenerabile, cu o putere electrică totală de 441,5 MW, respectiv de 789,0 MW până la sfârşitul anului 2015.

Tabelul 7

Producţia prognozată de energie electrică din surse regenerabile de energie pe termen mediu şi lung

Surse regenerabile de energie	2010 (*MWh*)	2015 (*MWh*)
Energie solară	**1.860**	**11.600**
Energie eoliană	**314.000**	**1.001.000**
Energie hidro - total, din care: hidroen. mică putere (**max10 MW**)	**18.200.000** ***1.100.000***	**18.700.000** ***1.600.000***
Biomasa	**1.134.000**	**3.654.000**
Energie geotermală	-	-
Total	**19.650.000**	**23.367.000**
Pondere energie electrică **din SRE în consumul de en. electrică**	**30,00%**	**30,40%**

Sursa: Studii ICEMENERG, ICPE, INL, ISPH, ENERO

IV . La nivelul anului 2010, contribuţia resurselor regenerabile va conduce la diminuarea importului de resurse energetice primare cu un echivalent de 4.964,50 mii tep (pondere 11,00%), iar pentru anul 2015 se prognozează o economie de circa 5.537,20 mii tep (pondere 11,20%).

Ponderea surselor regenerabile de energie, pe tipuri de surse în consumul total de resurse primare din România este prezentată în tabelul 8.

Tabelul 8

Ponderea surselor regenerabile de energie in consumul total din resurse primare in Romania

Surse regenerabile de energie	*Anul 2000* (*mii tep*)	**Anul 2010** (*mii tep*)	**Anul 2015** (*mii tep*)
Energie solară	-	**7,50**	**17,00**
- solar - termic	-	*7,34*	*16,00*
- solar - electric	-	*0,16*	*1,00*
Energie eoliană	-	**27,00**	**86,10**
Energie hidro, din care:	**1.272**	**1.565,20**	**1.608,20**
- hidroenergie mare - hidroenergie mică	*1.185* *87*	*1.470,60* *94,60*	*1.470,60* *137,60*
Energie din biomasă:	**2.772**	**3.347,30**	**3.802,00**
- biomasă - termal - biomasă - electric	*2.772* -	*3.249,80* *97,50*	*3.487,80* *314,20*
Energie geotermală	-	**17,50**	**23,90**
TOTAL (*inclusiv hidro mare*)	**4.044**	**4.946,00**	**5.537,20**
Pondere SRE* în consum total de resurse primare de energie (%)	**10,01**	**11,00**	**11,20**

[SRE - Surse regenerabile de energie]*

V. Deschiderea unor obiective noi de investiţii în diferite zone ale ţării va conduce la creşterea gradului de ocupare a forţei de muncă, simultan cu diversificarea ofertei pe piaţa muncii.

VI. În activităţile de dezvoltare durabilă pe termen mediu şi lung se va asigura o diversificare a mediului de afaceri, prin atragerea de societăţi comerciale cu capital privat (autohtone şi străine), respectiv autorităţile publice centrale şi locale.

VII. Implementarea proiectelor de investiţii va oferi posibilitatea introducerii în fabricaţie, transferul şi comercializarea de produse şi tehnologii moderne în domeniul surselor regenerabile.

VIII. Punerea în valoare a surselor energetice regenerabile locale va conduce la diminuarea emisiilor de noxe rezultate din procesul de combustie al resurselor fosile şi conservarea unui nivel de calitate superioară a mediului înconjurător.

4. 2. ***Costurile estimate pentru realizarera proiectelor de investiţii***

Capacităţile noi de producţie aferente obiectivelor propuse se realizează cu costuri investiţionale importante şi cheltuieli suplimentare pentru activităţi conexe (ex.: studii de oportunitate/fezabilitate, dezvoltări tehnologice în instalaţii demonstrative sau staţii pilot, elaborarea de produse-program specifice aplicaţiilor etc.).

Efortul financiar necesar se estimează să ajungă la circa 1.300 milioane euro pentru perioada 2003 - 2010 şi de aproape 1.400 milioane euro pentru perioada 2011 - 2015, după următoarea repartizare:

- *perioada 2003 – 2010*: 1.300 milioane euro, din care:
  - efort investiţional: 887,50 milioane euro;
  - activităţi conexe: circa 412,50 milioane euro;
- *perioada 2011 – 2015*: 1.400 milioane euro, din care:
  - efort investiţional: 1.153 milioane euro;
  - activităţi conexe: circa 247 milioane euro.

Pentru asigurarea resurselor financiare se vor realiza parteneriate bi- şi multilaterale, cu următoarele tipuri de structuri economice şi sociale:

- societăţi private autohtone şi străine;
- autoritatea centrală şi autorităţile publice locale;
- instituţii specializate de investiţii interne şi internaţionale;
- instituţii de cercetare şi centre universitare de profil;
- organizaţii neguvernamentale.

Susţinerea financiară a proiectelor de investiţii pentru sursele regenerabile de energie se asigură, în general, din surse atrase şi/sau programe speciale ale Uniunii Europene sau din alte zone economice interesate.

Exploatarea surselor regenerabile de energie cu facilități de cooperare internațională (ex.: implementarea de proiecte comune în sectorul energetic cu transfer de emisii de CO_2) permite realizarea obiectivelor înscrise în Protocolul de la Kyoto, pe baza unor proceduri şi mecanisme specifice de finanțare a investițiilor.

4. 3. *Elemente de corelare a legislației românești cu legislația europeană*

Punerea în practică a programelor de valorificare a surselor regenerabile de energie contribuie la protecția mediului, cu diminuarea emisiei de noxe, iar pentru susținerea proiectelor de investiții în domeniu sunt necesare resurse de finanțare, care pot fi atrase după parcurgerea următoarelor etape:

- asigurarea cadrului organizatoric de urmărire şi control al activităților din domeniul surselor regenerabile de energie;

- participarea la proiectul european ENER-IURE, cu un colectiv de specialişti în domeniu, simultan cu asimilarea de proceduri şi norme europene în domeniul surselor regenerabile de energie;

- facilitarea accesului la baza de date şi informații aferente structurilor specializate din Uniunea Europeană în domeniul resurselor regenerabile;

- punerea în practică a programelor de valorificare a potențialului energetic al surselor regenerabile sub coordonarea unor structuri de stat sau private;

- asigurarea unor cooperări directe la nivel instituțional;

- inițierea de acțiuni legislative comune;

- identificarea de resurse financiare disponibile pentru susținerea proiectelor în domeniul surselor regenerabile de energie, cu determinarea unor cote-părți de plată aferente consumatorilor de energie din surse regenerabile.

Susținerea proiectelor de investiții și identificarea surselor de finanțare în domeniul surselor regenerabile de energie se vor realiza prin următoarele acțiuni:

- inițierea unor acțiuni legislative și instituirea cooperării instituționale directe între autoritatea centrală și autoritățile executive locale;

- atragerea de fonduri directe pentru exploatarea surselor regenerabile de energie, inclusiv prin mecanisme aplicate conform Protocolului de la Kyoto;

- susținerea implementării proiectelor în domeniul gestiunii și valorificării deșeurilor (producere de biogaz, utilizare de deșeuri forestiere la producerea de energie termică, incinerare de deșeuri urbane cu recuperare de căldură etc.);

- valorificarea potențialului energetic al râurilor interioare cu centrale hidroelectrice de mică putere (*max. 10 MW*).

Cap. 5. **Mecanisme de finanțare a investițiilor pentru promovarea surselor regenerabile de energie**

5.1. ***Finanțarea de programe și proiecte de investiții*** destinate valorificării surselor regenerabile de energie se asigură inclusiv prin resurse directe sau indirecte, în forme diversificate, astfel:

- fonduri proprii ale furnizorilor de capital;
- fonduri cu destinație specială;
- finanțare de către terți;
- finanțare prin mecanisme specifice de tip BOT, BOO sau F-BOOT;
- garanții și instrumente financiare specifice sistemului bancar.

Furnizorii pot constitui, din **surse proprii**, fonduri financiare necesare implementării proiectelor de investiții pentru realizarea, modernizarea, extinderea și/sau dezvoltarea sistemelor de producere a energiei din surse regenerabile.

Fonduri cu destinaţie specială ce se constituie pe bază de taxe aplicate la anumite categorii de produse din activitatea economică curentă. Din aceste fonduri se asigură resurse financiare pentru implementarea proiectelor reprezentative, aprobate la nivel guvernamental, prin finanţare de la bugetul de stat (*Capitolul Energie*), transferul de la bugetul de stat către bugetele locale pentru dezvoltarea sistemului energetic şi investiţii finanţate de regiile autonome, companiile naţionale sau cu capital majoritar de stat.

Finanţarea de către terţi se realizează prin participarea unui furnizor şi a unui beneficiar pentru finanţarea unor proiecte specifice de către a treia parte, ce pune la dispoziţie resursele financiare necesare. Finanţarea de către terţi se realizează după următoarele proceduri specifice:

- finanţare de tipul 'primul ieşit din afacere', în care economiile realizate în urma implementării proiectului (programului), pe o perioadă determinată de timp, se folosesc pentru acoperirea costului proiectului;
- împărţirea economiilor - finanţare prin care se stabileşte că fiecare parte implicată primeşte un procent predeterminat din profitul obţinut prin vânzarea energiei produse, pe o perioadă stabilită iniţial prin contract;
- garantarea economiilor/profitului obţinut - societatea garantează beneficiarului reducerea, cu un anumit procent, a costului energiei.

Finanţarea prin mecanisme tip BOT, BOOT sau F-BOOT se realizează prin preluarea de către o societate privată a unei investiţii noi (inclusiv patrimoniale) şi urmărirea derulării afacerii, până la recuperarea resurselor financiare alocate. Procedura se aplică în situaţii în care proprietarul nu dispune de sursele financiare necesare finalizării investiţiei după una din procedurile de tip BOO, BOOT sau F – BOOT.

Finanțarea pe bază de grant se realizează prin alocarea de resurse financiare de către organisme financiare internaționale, pentru finanțarea de proiecte prioritare, în statele în care sunt dirijate fondurile de investiții respective. Procedura se aplică pentru investiții considerate necesare, în situații ce prezintă anumite reticențe, întârzieri la nivel național sau la acțiuni concertate de soluționare a unor aspecte de interes mondial.

Stimulentele financiare speciale se acordă pentru investiții interne şi externe în scopul valorificării surselor regenerabile de energie şi constau în următoarele proceduri de finanțare:

- cofinanțarea de investiții specifice;
- finanțare de programe de cercetare - dezvoltare - implementare;
- finanțare pentru audit energetic în vederea adoptării de decizii pentru implementarea programelor de valorificare a surselor regenerabile;
- asigurarea de mijloace financiare privind creşterea gradului de utilizare a acestor surse de energie.

Instrumentele economice (de tarifare sau impozitare) pentru susținerea programelor şi proiectelor de valorificare a surselor regenerabile de energie asigură evidențierea unor costuri externe privind prețul energiei generate din combustibili fosili (ex. taxa de CO_2, SO_2, noxe etc.), cu referire la costurile generate de recuperarea investiției, tratarea deşeurilor radioactive ş.a.

Instrumentele financiare specifice sistemului bancar în vederea susținerii unor proiectelor de investiții energetice se referă la:

- împrumuturi (cu sau fără garanții bancare) de pe piața de capital, obligațiuni emise de societăți interesate sau împrumuturi contractate de la instituții financiar-bancare interne sau externe;

- credite bancare (linii de credit) destinate finanțării investiției;

- acțiuni sau titluri de proprietate pentru participarea persoanelor fizice şi/sau juridice la capitalul social al societății interesate, cu finanțare parțială sau majoritară la implementarea proiectului.

Garanțiile bancare şi alte facilități de natură financiară acordate de autoritățile centrale/locale reprezintă modalități atractive pentru asigurarea finanțatorului asupra destinației creditului acordat societăților comerciale în vederea implementării proiectelor de resurse regenerabile.

5. 2. ***Mecanisme de finanțare a surselor regenerabile de energie agreate în cadrul Comunității Europene***

În etapa actuală, la nivelul Comunității Europene nu funcționează un mecanism fiscal comun pentru promovarea surselor regenerabile de energie, însă se aplică metodologii şi instrumente specifice, care pot fi implementate relativ uşor, în România, astfel:

- sprijin direct prin prețurile practicate la fiecare tip de energie regenerabilă;
- ajutor acordat pentru investiții de capital;
- adoptarea de măsuri fiscale de promovare;
- sprijin pentru activitatea de cercetare-dezvoltare (C&D);
- ajutor indirect pentru dezvoltarea diferențiată pe fiecare tip de sursă de energie.

Alte surse provin din fondurile de dezvoltare regională, programul 'Energie inteligentă', respectiv programul 'ALTENER'.

Conform Protocolului de la Kyoto (articolul 6), un mecanism specific de finanțare a investițiilor pentru promovarea surselor regenerabile de energie recomandă aplicarea cadrului Joint Implementation.

Prin **schemele de sprijin direct prin prețuri**, producătorul de energie primeşte, în baza unei reglementări naționale, un ajutor financiar direct sau indirect (la energia produsă şi încasată).

Mecanismele de ajutor direct prin preţuri sunt de două feluri, şi anume: sistemul cotelor şi sistemul de preţuri fixe.
În sistemul cotelor, preţul energiei din surse regenerabile se stabileşte astfel încât să asigure concurenţa reală între producătorii de energie din surse regenerabile. În acest scop se practică două mecanisme:

- certificate verzi;
- cererea de ofertă.

La ***certificatele verzi***, mecanismul oferă posibilitatea vânzării energiei la un preţ determinat de piaţă. Pentru finanţarea costurilor suplimentare şi garantarea producerii cotei stabilite, fiecare consumator trebuie să cumpere un anumit număr de certificate verzi de la producătorii de energie din surse regenerabile, pe baza unui procent sau a unei cote din producţia/consumul total al acestora de energie. Interesul consumatorului de a cumpăra certificate verzi la un preţ convenabil dezvoltă o piaţă secundară pe care intră în concurenţă producătorii de energie regenerabilă.

Prin utilizarea mecanismului ***Cerere de ofertă***, statul lansează cereri de oferte pentru furnizarea de energie, care se livrează societăţii de distribuţie pe bază de contract, la preţul din ofertă. Costul suplimentar rezultat din cumpărarea de energie se suportă de consumatorul final, prin intermediul unei redevenţe speciale.

Sistemul de preţuri fixe are un preţ specific de cumpărare a energiei, pe care distribuitorul îl plăteşte producătorului de energie. Statul nu fixează plafoane sau cote întrucât acestea se determină indirect pe baza nivelului de preţ fixat. Mecanismul 'primelor fixe' poate fi asimilat 'sistemului de preţuri fixe'.
Statul fixează o primă (*bonus*) al cărui plafon este superior preţului normal plătit producătorilor de energie regenerabilă. Dacă preţul fix este corelat cu preţul pieţei de energie nu se crează diferenţe mari între regimul preţului fix şi al primei fixe. Preţul sau prima fixă se pot revizui, după caz, pentru a influenţa scăderea preţurilor.

Ajutorul în favoarea investiţiilor de capital constă în acordarea de subvenţii pentru investiţii de capital sau credite pentru echipamente. Plafonul subvenţiei poate fi mai mare pentru tehnologii cu eficienţă economică pe piaţă (ex. sisteme de module fotovoltaice). Pentru tehnologii integrate pe piaţă (ex. energia eoliană), subvenţiile se utilizează cu regularitate, însă plafonul acestora este mai redus.

Măsurile fiscale reprezintă un ajutor ce se poate acorda în mai multe forme:

- exceptarea sau rambursarea taxelor pentru energie;
- reducerea cotei TVA la anumite tipuri de energie din surse regenerabile;
- exceptări fiscale la investiţii în microcentrale energetice pentru valorificarea surselor regenerabile;
- instituirea de taxe asupra emisiilor de SO_2 şi NO_2 destinate, cu prioritate, dezvoltării energiei eoliene sau hidroelectrice.

Ajutorul pentru sectorul cercetare-dezvoltare este menit să promoveze, în exclusivitate, sursele regenerabile de energie.

Ajutorul indirect în favoarea producerii de energie din surse regenerabile se acordă pentru punerea în aplicare de programe de reîmpăduriri, plantaţii cu creştere rapidă, utilizarea de biocarburanţi pentru promovarea obţinerii de biomasă, reciclarea deşeurilor etc.

Directiva 2003/30/CE privind promovarea utilizării biocarburanţilor sau a altor tipuri de carburanţi din surse regenerabile oferă posibilitatea substituirii combustibililor fosili în transportul rutier.

În cadrul Uniunii Europene se află într-un stadiu avansat propunerea de elaborare a unei directive privind taxarea produselor energetice care prevede, între altele, aplicarea exceptărilor fiscale pentru sursele regenerabile de energie.

Utilizarea surselor regenerabile de energie reprezintă o prioritate a politicii energetice naționale şi se realizează printr-un mecanism de sprijin prin prețuri, pe baza unui mediu legislativ stabil, de atragere a investitorilor şi accesul pe piață al producătorilor cu profituri rezonabile.

Sursele regenerabile se pot asimila unui 'flux energetic natural', fie că se au în vedere sursele solare, eoliene, hidroenergie, biomasa sau energia geotermală. Pe termen lung, implementarea Strategiei de valorificare a surselor regenerabile de energie asigură oportunități reale pentru lărgirea bazei de producție şi furnizare de energie, sursele regenerabile fiind considerate energii curate, sustenabile şi cu potențial de exploatare ridicat.

În cadrul Consiliului Mondial al Energiei se apreciază că participarea semnificativă a surselor regenerabile la balanța energetică poate să contribuie la diversificarea ofertei pe o piață lărgită a energiei, reducerea emisiilor de noxe şi dezvoltarea durabilă a unui sistem energetic național.

La Summit-ul Mondial de Dezvoltare Durabilă de la Johannesburg, din august 2002, s-a propus participarea cu o cotă globală a surselor regenerabile, diversificarea surselor energetice primare şi implementarea de tehnologii energetice avansate, accesibile în toate statele pe baze contractuale reciproc avantajoase, inclusiv pentru România.

PROGRAM ORIENTATIV DE VALORIFICARE A SURSELOR REGENERABILE DE ENERGIE ÎN ROMÂNIA

Nr crt	**Obiective**	**Acțiuni**	**Resurse financiare,** din care:	*Surse financiare interne*	*Surse financiare externe*	**Răspunde**	**Termene estimative de implementare**
0	1	2	3	4	5	6	7
1	Programul de măsuri privind valorificarea ***surselor energetice solare***: - solar-termal: 7,34 mii tep; 16,00 mii tep; - solar-fotovoltaic: 1,5 MW; 9,5 MW;	Studii de fezabilitate, instalații pilot și demonstrative, proiecte de investiții solar-termale și solar-fotovoltaic;	75 mil. Euro; 93 mil. Euro; 7,5 mil. Euro; 48 mil. Euro;	25 mil Euro; 33 mil. Euro; 2,5 mil. Euro; 18 mil. Euro;	50 mil. Euro; 60 mil. Euro; 5 mil. Euro; 30 mil. Euro;	Ministerul Economiei și Comerțului, ICEMENERG, autoritățile locale, rezidenți	- perioada 2003 – 2010; - perioada 2011 – 2015; - perioada 2003 –2010; - perioada 2011 – 2015;
2	Captatori solari și componente auxiliare (suprafața totală: 150.000 mp)	Instalarea de module solare pe bază de tehnologii fotovoltaice și termo-solare	15 mil. Euro	5 mil. Euro; 10 mil. Euro;		Economiei și Comerțului, ANRE, ARCE, ICEMENERG	- perioada 2003 – 2010; - perioada 2011 – 2015;

3	Programul de măsuri privind valorificarea ***surselor energetice eoliene***: - realizarea de instalații eoliene cu o capacitate totală de circa 120 MW (putere instalată); - realizarea de instalații eoliene cu o capacitate totală de circa 280 MW (putere instalată);	Studii de fezabilitate, instalații pilot şi demonstrative, proiecte de investiții eoliene;	- circa 120 mil. Euro; - circa 280 mil. Euro;	40 mil. Euro; 80 mil. Euro;	80 mil. Euro; 200 mil. Euro;	Ministerul Economiei şi Comerțului, autoritățile locale, societăți private, societăți mixte, rezidenți	- perioada 2003 – 2010; - perioada 2011 – 2015;
4	Programul de măsuri privind valorificarea ***surselor hidroenergetice*** (< 10 MW – put. instalată) pentru furnizarea a 6000 GWh/an: - unități hidro (120 MW – putere totală); unități hidro (120 MW – putere totală);	Studii de fezabilitate, proiecte de execuție, investiții directe în amenajări hidroenergetice de mică putere	- circa 150 mil. Euro; - circa 120 mil. Euro;	75 mil. Euro; 60 mil. Euro;	75 mil. Euro; 60 mil. Euro;	Ministerul Economiei şi Comerțului, HIDRO-ELECTRICA, ISPH, Apele Române,	- perioada 2003 – 2010; - perioada 2011 – 2015;

5	Programul de măsuri privind valorificarea surselor energetice pe bază de ***biomasă*** (biomasă-termal): - circa 3.250 mii tep; - circa 3.490 mii tep;	Studii de fezabilitate, stații pilot şi de demonstrare, proiecte de execuție de valorificare energetică a biomasei	- circa 240 mil. Euro; - circa 200 mil. Euro;	100 mil. Euro; 80 mil. Euro;	140 mil. Euro; 120 mil. Euro;	Ministerul Economiei şi Comerțului, Institutul Nțional al Lemnului (INL), Departamentul de Mediu	- perioada 2003 – 2010; - perioada 2011 – 2015;
6	Programul de măsuri privind valorificarea ***surselor energetice geotermale***: - 17,5 mii tep; - 23,9 mii tep.	Studii de fezabilitate, explorări geotermale, stații pilot şi experimentale, proiecte de investiții hidrogeotermale	- circa 15 mil. Euro; - circa 12 mil. Euro.	7,5 mil. Euro; 6 mil. Euro;	7,5 mil. Euro; 6 mil. Euro;	Ministerul Economiei şi Comerțului, Ministerul Sănătății, autoritățile locale FORADEX	- perioada 2003 – 2010; - perioada 2011 – 2015;

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE
pentru completarea anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 182/2002 privind lista autorităților contractante care au obligația de a aplica prevederile Ordonanței Guvernului nr. 20/2002 privind achizițiile publice prin licitații electronice și produsele care urmează să fie achiziționate prin procedura de licitație electronică

În temeiul art. 108 din Constituție, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. I. — Punctul 4 din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 182/2002 privind lista autorităților contractante care au obligația de a aplica prevederile Ordonanței Guvernului nr. 20/2002 privind achizițiile publice prin licitații electronice și produsele care urmează să fie achiziționate prin procedura de licitație electronică, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 158 din 5 martie 2002, cu completările ulterioare, se completează cu subpunctele 12—27 cu următorul cuprins:

„12. Spitalul Clinic de Urgență Militar Central «Dr. Carol Davila» București;

13. Spitalul Militar de Urgență «Dr. Gafencu Alexandru» Constanța;

14. Spitalul Clinic Militar de Urgență «Dr. Iacob Czihac» Iași;

15. Spitalul Militar de Urgență «Dr. Constantin Papilian» Cluj-Napoca;

16. Spitalul Militar de Urgență «Dr. Alex. Augustin» Sibiu;

17. Spitalul Militar de Urgență «Dr. Ștefan Odoblejea» Craiova;

18. Spitalul Militar de Urgență «Dr. Ion Jianu» Pitești;

19. Spitalul Militar de Urgență «Dr. Alex. Popescu» Focșani;

20. Spitalul Militar de Urgență «Avram Iancu» Oradea;

21. Spitalul Militar de Urgență «Dr. Aristide Serfioti» Galați;

22. Spitalul Militar de Urgență «Dr. Victor Popescu» Timișoara;

23. Spitalul Militar de Urgență «Regina Maria» Brașov;

24. Centrul Clinic de Urgență de Boli Cardiovasculare «Dr. Constantin Zamfir» București;

25. Centrul Medical de Diagnostic și Tratament Ambulatoriu «Academician Ștefan Milcu» București;

26. Centrul Medical de Diagnostic, Tratament Ambulatoriu și Medicină Preventivă București;

27. Institutul Național de Medicină Aeronautică și Spațială «General Dr. Av. Victor Anastasiu» București“.

Art. II. — Hotărârea Guvernului nr. 182/2002 privind lista autorităților contractante care au obligația de a aplica prevederile Ordonanței Guvernului nr. 20/2002 privind achizițiile publice prin licitații electronice și produsele care urmează să fie achiziționate prin procedura de licitație electronică, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 158 din 5 martie 2002, cu completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta hotărâre, va fi republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PRIM-MINISTRU
ADRIAN NĂSTASE

Contrasemnează:
Ministrul comunicațiilor și tehnologiei informației,
Dan Nica
Ministrul apărării naționale,
Ioan Mircea Pașcu
Ministrul finanțelor publice,
Mihai Nicolae Tănăsescu

București, 18 decembrie 2003.
Nr. 1.559.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL MUNCII, SOLIDARITĂȚII SOCIALE ȘI FAMILIEI

ORDIN
privind aprobarea Normelor specifice de securitate a muncii pentru prepararea minereurilor

În temeiul prevederilor art. 5 alin. (5) și ale anexei nr. 2 pct. 4 din Legea protecției muncii nr. 90/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

în baza art. 4 lit. H pct. 1 și lit. K pct. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 737/2003 privind organizarea și funcționarea Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, cu modificările ulterioare,

în conformitate cu avizul Consiliului tehnico-economic nr. 5 din 4 septembrie 2003,

ministrul muncii, solidarității sociale și familiei emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Normele specifice de securitate a muncii pentru prepararea minereurilor, care fac parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — (1) Normele prevăzute la art. 1 intră în vigoare în termen de 30 de zile de la data publicării prezentului ordin în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) Cu aceeași dată se abrogă prevederile din Normele departamentale care se referă la prepararea minereurilor.

Art. 3. — Normele specifice de securitate a muncii pentru prepararea minereurilor sunt obligatorii pentru activitățile cu acest profil și se difuzează celor interesați prin Asociația Profesională Minieră din România.

Ministrul muncii, solidarității sociale și familiei,
Elena Dumitru

București, 17 decembrie 2003.
Nr. 702.

MINISTERUL TRANSPORTURILOR, CONSTRUCȚIILOR ȘI TURISMULUI

ORDIN
pentru aprobarea Reglementării aeronautice civile române RACR—B4 „Autorizarea laboratoarelor de testări specializate pentru aeronautica civilă“, ediția 01/2003

În temeiul prevederilor art. 12 lit. i) din Ordonanța Guvernului nr. 19/1997 privind transporturile, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 4 lit. e) din Ordonanța Guvernului nr. 29/1997 privind Codul aerian, republicată, ale art. 4 pct. 4.1 din Regulamentul de organizare și funcționare a Autorității Aeronautice Civile Române, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 405/1993 privind înființarea Autorității Aeronautice Civile Române, precum și ale art. 4 alin. (1) pct. 6 și ale art. 5 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 740/2003 privind organizarea și funcționarea Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului,

ministrul transporturilor, construcțiilor și turismului emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Reglementarea aeronautică civilă română RACR—B4 „Autorizarea laboratoarelor de testări specializate pentru aeronautica civilă“, ediția 01/2003, prevăzută în anexa*) care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Procedurile specifice de aplicare a Reglementării aeronautice civile române RACR—B4 „Autorizarea laboratoarelor de testări specializate pentru aeronautica civilă“ vor fi emise de Regia Autonomă „Autoritatea Aeronautică Civilă Română“ în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentului ordin.

Art. 3. — Prezentul ordin va fi publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, și va intra în vigoare după 30 de zile de la data publicării.

Art. 4. — Direcția generală aviație civilă din cadrul Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului și Regia Autonomă „Autoritatea Aeronautică Civilă Română“ vor lua măsuri pentru ducerea la îndeplinire a prezentului ordin.

p. Ministrul transporturilor, construcțiilor și turismului,
Marius Sorin Ovidiu Bota,
secretar de stat

București, 10 decembrie 2003.
Nr. 1.018.

*) Anexa se pune la dispoziție celor interesați de către Regia Autonomă „Autoritatea Aeronautică Civilă Română“.

P R E Ț U R I L E
publicațiilor legislative pentru anul 2004
— pe suport tradițional —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoarea abonamentului anual — lei —	Valoarea abonamentului trimestrial — lei —			
			Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV
1.	Monitorul Oficial, Partea I, în limba română	9.875.000	2.468.750	2.715.750	2.987.500	3.286.000
2.	Monitorul Oficial, Partea I, în limba română, numere bis*)	1.780.000	—	—	—	—
3.	Monitorul Oficial, Partea I, în limba maghiară	7.900.000	1.975.000	1.975.000	1.975.000	1.975.000
4.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	12.500.000	3.125.000	3.125.000	3.125.000	3.125.000
5.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	2.530.000	632.500	632.500	632.500	632.500
6.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	10.680.000	2.670.000	2.670.000	2.670.000	2.670.000
7.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	9.850.000	2.462.500	2.462.500	2.462.500	2.462.500
8.	Colecția Legislația României	2.500.000	625.000	687.500	756.500	832.500
9.	Colecția de hotărâri ale Guvernului și alte acte normative	4.150.000	1.038.000	1.141.500	1.255.500	1.381.500
10.	Repertoriul actelor normative	625.000	—	—	—	—
11.	Decizii ale Curții Constituționale	470.000	—	—	—	—
12.	Ediții trilingve	2.500.000	—	—	—	—

*) Cu excepția numerelor bis în care se publică acte cu un volum extins și care interesează doar un număr restrâns de utilizatori.

Publicațiile Regiei Autonome „Monitorul Oficial“ menționate la punctele 1–7 sunt purtătoare de T.V.A. în cotă de 19%, iar cele menționate la punctele 8–12 sunt scutite de T.V.A.

Pentru siguranța clienților, abonamentele la publicațiile Regiei Autonome „Monitorul Oficial“ se pot efectua prin următorii difuzori:

- COMPANIA NAȚIONALĂ „POȘTA ROMÂNĂ“ — S.A. — prin oficiile sale poștale
- RODIPET — S.A. — prin toate filialele
- INTERPRESS SPORT — S.R.L. — București, str. Hristo Botev nr. 6 (telefon/fax: 313.85.07; 313.85.08; 313.85.09)
- PRESS EXPRES — S.R.L. — Otopeni, str. Flori de Câmp nr. 9 (telefon/fax: 221.05.37; 0745.133.712)
- M.T. PRESS IMPEX — S.R.L. — București, bd. Basarabia nr. 256 (telefon/fax: 255.48.15; 255.48.16)
- INFO EUROTRADING — S.A. — București, Splaiul Independenței nr.202A (telefon/fax: 212.73.54)
- ACTA LEGIS — S.R.L. — București, str. Banul Udrea nr. 10, (telefon/fax: 411.91.79)
- CURIER PRESS — S.A. — Brașov, str. Traian Grozăvescu nr. 7 (telefon/fax: 0268/47.05.96)
- MIMPEX — S.R.L. — Hunedoara, str. Ion Creangă nr. 2, bl. 2, ap. 1 (telefon/fax: 0254/71.92.43)
- CALLIOPE — S.R.L. — Ploiești, str. Candiano Popescu nr. 36 (telefon/fax: 0244/51.40.52, 0244/51.48.01)
- ASTOR-MED — S.R.L. — Iași, str. Sucidava nr. 2, bl. U2, sc. C, ap. 2 (telefon/fax: 0232/27.91.76, 0232/25.84.27)

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial“, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București, cont nr. 2511.1—12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea“ București și nr. 5069427282 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 411.97.54, tel./fax 410.77.36.
Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial“, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78, E-mail: marketing@ramo.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 8/7.I.2004 conține 48 de pagini. Prețul de vânzare 42.000 lei **ISSN** 1453—4495